

Teodora Ministras
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAZVYDO
BIBLIOTEKA

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXII

Kovas - March 17, 1977

Nr. 11

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

KOMUNISTINĖS STRATEGIJOS MANEVRAS

RIMAS DAIGŪNAS

Maskvos strategijoje veikė ir veiks įvairūs ofenzyviniai ir defenzyviniai ginklai, kurie neretai visiškai nepanašūs vienas į kitą. Buvo lenininis NEP, stalininis asmens kultas, Nikitos atlydis, brežnevinis kumštis. Tai ginklai, kuriais remiama klikos politika krašto viduje. Tarp ginklų, skirtų pūsti dūmus į akis užsienyje, dar nepradingo dešimtė, Vladisvostoko pasimatymų dvasia ir SALT I ir II derybos, Helsinkis...

Dabar aiškėja platūs Maskvos manevrai užsmaugti mirties kilpa Vakarų Europą, bendrą pavadinimą: Eurokomunizmas.

Eurokomunizmas? Argi jau Europa komunistinė ir Maskvos emisarai sėdi Vakarų Europos sostinėse?

Eurokomunizmas yra manevras su tikslu įtikinti europiečius, kad komunistinės Vakarų Europos partijos nėra pavaldžios Maskvai, kad tos partijos gali net nesutikti su Maskvos tezėmis ir Maskvinio komunizmo dogmomis. Viena tokių baisių, žmogžudiškų dogmų yra "proletariato diktatūros" dogma. Tai yra absoliutus neigimas asmens laisvių ir teroras, paremtas dirbtinai sukurta visuomeninių luomų kovų teorija.

Gajausios kompartijos Europoje — Italijos ir Prancūzijos. Į tas kompartijas Maskva deda visas savo viltis sunaikinti tų valstybių demokratinę santvarką, įsteigti savo diktatūrą. Iki 1975 metų tos kompartijos bent nesiskelbė savo "savarankumu". Taip buvo naudinga rodytis rinkimuose, kur kompartijos surenka iki 35% lengvatikių ir oportunistų balsų. 1975 metais birželio suvažiavimo Romoje Italijos kompartijos bosas Enrico Berlinguer, pasitalkinęs egzilyje gyvenusių Ispanijos kompartijos bosą Santiago Carillo viešai atsimetė nuo "proletariato diktatūros" dogmos ir prisistatė rinkikams kaip balti avinėliai, kurie, valdžion išrinkti, diktatūros neįvesią. 1975 metais, pajutęs tokių pareiškimų naudą demokratinėms rinkimų fronte, lapkričio suvažiavime Romoje, prie tokių "sa-

Dirvos novelės konkursų mecenatas Simas Kašėlionis įteikia premiją — čekį 600 dol. laureatei Birutei Pūkelevičiūtei. Plačiau apie premijos įteikimą rašo Vilija Kerelytė ir Antanas Juodvalkis šiame numeryje.
A. Plaušinaičio nuotr.

CARTERIO LAIKYSENA

Augina populiarumą, bet nesumažina rūpesčių

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Šios eilutės rašomos iš klausius jau 3-čios prezidento spaudos konferencijos, Carteriui tik prieš 6 savaites pradėjus eiti šias aukštas pareigas. Per visus savo viešus pasirodymus prezidentas Carteris, kaip ir per rinkiminę kampaniją, nori įrodyti JAV piliečiams, kad jis yra paprastas, teisingas ir doras žmogus, kas jam ir sekasi. Nėra abejonės, kad jeigu rinkimai įvyktų šiandien — jis juos laimėtų daug didesne dauguma. Jo užperito šeštadienio telefoninis pasikalbėjimas su 42 eilinėmis piliečiais, kurio per 260 radio stočių klausėsi dešimtys milijonų gyventojų parodė, kad jis surado būdą komunkuoti su tauta ir be spaudos ar kongreso tarpininkavimo, kas, žinia, sustiprina prezidento poziciją kovoje ar bendradarbiavime su abiem institucijom.

Vienu žodžiu, jei Carteris

varankiųjų" prisidėjo ir Prancūzijos kompartijos bosas Georges Marchais.

Tokiu būdu buvo padėti teoretiniai pagrindai naujai komunizmo versijai, kuriai rūpestingai parinko į "pergalingą" ateitį šaunantį pavadinimą — Eurokomunizmas.

Kovo pradžioje Eurokomunizmo teorija dar labiau (Nukelta į 2 psl.)

savo kabinete turėtų gerus ir sumanius ministerius, jam toliau reikėtų rūpintis tik ryšių su tauta palaikymu. Už tai dėkingą tauta jam garantuotų perrinkimą. Deja, atviras ir glaudus bendravimas su tauta yra, kaip šiame krašte sakoma: 'full time job' nepalieka laiko krašto valdymui. Juo labiau, kad negali būti tikras, jog pasirinkti padėjėjai iš tikro yra patys geriausi ir jiems tikrai seksis eiti savo pareigas. Kartais net negali nusikratyti įspūdis, kad prasidėjęs 'laisvės' laikotarpis artinasi prie chaoso. Štai pora pavyzdžių.

Antradienį JAV delegatas Brady Tyson Jungtinių Tautų Žmonių Teisių komisijoje, posėdžiaujančioje Ženevoje, pareiškė 'gilų gailestį' už JAV vaidmenį nuverčiant Allendės režimą Čilėje! Kaip žinia, JAV faktinai prie perversmo niekuo neprisidėjo, nors prieš tai CIA tam zondavo dirvą. Kai žinia apie tai pasklido visame pasaulyje, Valstybės Departamentas ir pats Carteris savo trečiadienio spaudos konferencijoj turėjo paaiškinti, jog toki 'apgailėstą Tyson pareiškė nekieno neigalio. Juo labiau, kad jam turėtų būti žinoma, jog senatorius Church pirmininkaujama senato komisija CIA nuo kaltinimo nuvertus Allendę ištei-

sino. Kaip tik tokių išsireikimų bijodamas Kissingeris stengėsi savo atstovus laikyti ant 'trumpos virvutės'. Antra vertus, kaip gali prikišti Tysonui, jei jis prezidento žodžius priėmė už tikrą pinigą.

Spaudos konferencijoje prezidentas buvo paklaustas ir apie bylos buvusiam CIA direktoriui ir ambasadoriui Irane R. Helms išskėlimą. Tą norima apkaltinti melavus senato komisijai, kuriai jis pareiškęs, kad CIA nieko nedariusi Čilėje. Praktiškai tai galima padaryti, jei administracija patiektų tai įrodančius dokumentus teismo organams. Ji tačiau valstybės saugumo sumetimais gali to ir nepadaryti. Sprendimas tuo reikalu priklauso nuo paties prezidento. Carteris tačiau pareiškė apie tai nieko nežinąs, nors žurnalistų teigimu ta byla jau prieš savaitę atsidūrusi Baltuose Rūmuose. Tiesa, nebūtinai viskas turi būti tučtuojau referuota prezidentui, gal pirmiau reikėjo išsiaiškinti teisinius aspektus, bet to nepaisant, visas reikalas vistiek meta abejonių šešėlį. Prezidentas mieliau šnekučiuoja su eilinėmis piliečiais, negu domisi kas vyksto jo paties kanceliarijoje.

Eiliniai piliečiai, jei tie 42 gavę progos pakalbėti su prezidentu, tikrai reprezentuoja jų daugumos pažiūrą, yra daugiausiai susirūpinę

CARTERIS JUNGTINĖSE TAUTOSE

REGINA ŽYMANTAITĖ
Dirvos korespondentė
Jungtinėse Tautose

Kovo 1 d. Jungtinių Tautų sekretorius Kurt Waldheim sukvietė spaudos konferenciją ir atsakinėjo į korespondentų klausimus.

Jis pažymėjo, kad jo pakvietimas į Baltuosius Rūmus Washingtono parodė atmosferos pasikeitimą Jungtinių Tautų atžvilgiu. Jis kalbėjo: "Nauja dvasia, tai yra artimesnė kooperacija su Jungtinėmis Tautom naudojant šią pasaulinę organizaciją pozityviu, konstruktyviu keliu."

Kurt Waldheim pabrėžė, pasikalbėjime su prezidentu Jim Carter, kad Jungtinės Tautos kiekvienu atveju pasistengs siekti progreso pritarant prezidento pasaulio nusiginklavimo planui.

Kiti klausimai bei sekretoriaus atsakymai daugiausia sukosi apie Pietų Afriką, Rodeziją, PLO — Ženevos konferenciją, Ugandą ir Vietnamo priėmimą į Jungtines Tautas nariu. Tuo klausimu prezidentas Carter tariasi su Jungtinių Tautų sekretorium norėdami surasti palankias ir abiem pusėm priimtinas sąlygas.

Abipusio bendradarbiavimo tikslu, prezidentas Carteris šį ketvirtadienį, kovo 17 d. lankysis Jungtinėse Tautose ir pasakys kalbą.

ūkinėm problemom, 'bread and butter' tema, tarptautinė politika jiems tik tiek rūpi, kiek ji liečia ... kavos kainas. Už tat net toks Carterio gerbėjas, kaip N.Y. Times pastebėjo, kad tokios nuotaikos jau seniai žinomos ir už tat prezidentas turėtų mažiau jų klausyti, o daugiau pasinaudoti tokia proga tautą geriau apšviesti. Tas pats laikraštis prikiša, kad Carteris ir toliau dar elgiasi kaip kandidatas, bet jis jau išrinktas ir turėtų pradėti eiti savo pareigas: 'He should keep on listening but also begin to say some difficult things'. Kaip pavyzdžiui išspręsti energijos problemą, nesukeldamas didelių nepatogumų bent pradžioje? Tenka sutikti: žodžiais Carteris pasiekė savo tikslą, dabar reiktų ir veiksmų.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Prezidentas Carteris paskelbė, kad laikydamasis Helsinkio Akto nuostatų, jis nuo kovo 18 d. panaikins draudimą JAV piliečiams važiuoti į Kubą, Šiaurės Korėją, Vietnamą ir Cambodiją, su kuriais kraštais JAV ir toliau neturi diplomatinio santykių.

Antradienį buvo pranešta, kad JAV atsiėmusios savo skundą J.T. Žmonių Komisijai dėl Helsinkio Akto sekimo komiteto narių suėmimo Sovietų Sąjungoje. Toji komisija tačiau priėmė rezoliuciją, kurią palaikė ir JAV, smerkiančią suėmimus Čilėje.

Iki šiol toje komisijoje, kuri dabar posėdžiauja Ženevoje nuo vasario 7 d., tvirta daugumą turėjo komunistinės, arabų ir vadinamos trečiojo pasaulio valstybės, kurios sutarė viešai svarstyti tik skundus prieš Čilę, Pietų Afriką ir Izraelį dėl palestiniečių persekiojimo. Visi kiti skundai paprastai buvo atmetami neviešose posėdžiuose. Dabar atrodo, kad sovietams jau nepasiseks įkalbėti daugumą atmeti slapta kitus skundus. Jie bent oficialiai bus užregistruojami, nors ir ... nesprenžiami.

Kai JAV delegatas šioje komisijoje New Yorko advokatas Lowensteinas (pirmame psl. minimas Tyson yra jo pavardutojas) užpėreita savaitę pasiūlė pasiūsti į Maskvą telegramą, teiraujantis apie disidentų likimą, sovietų delegatas Valerian Zorinas, tokį pasiūlymą pavadinęs 'begėdišku bandymu kištis į suvereninės valstybės naminius reikalus'. Komisija tačiau nutarė pasiūsti telegramą Izraeliui, raginančią susilaikyti nuo blogo elgesio su arabų belaisviais'. Izraelio stebėtojas po to pareiškė, kad komisija, jei kas pasiūlytų, pripažintų Izraelį kalto ir kanabalizmu.

Kalbant apie Izraelį... Prezidentas Carteris, Washingtone viešint Izraelio min. pirm. Rabinui, pareiškė, kad Izraelis turi turėti 'apginamas sienas'. Iki šiol JAV oficialiai laikėsi JT Saugumo Tarybos rezoliucijos, kuria Izraelis raginamas grįžti į savo 1967 metų sienas, prileidžiant nežymius pakeitimus. Prašytas paaiškinti, Carteris pareiškė trečiadienio spaudos konferencijoje, kad jis turės galvoje dviejų rūšių sienas. Vienas legalias, dėl kurių Izraelis turės susitarti su savo kaimynais, o kitas daugiau laikino pobūdžio, iki bus pasiektas toks susitarimas. Tos laikinos sienos turės patikrinti geresnį Izraelio saugumą, eventualiai tai galėtų būti ir tam tikros zonos, Izraelio ar neutraliųjų saugomos.

Grįžtant prie santykių su sovietais! Kol kas tie turėjo savo konsulatus Washingto-

ne ir San Franciske, o amerikiečiai Maskvoje ir Leningrade. 1974 metais sutarta leisti amerikiečiams įsteigti savo konsulatą Kijeve, o sovietams New Yorke, kur jie jau turi atstovybę Jungtinėm Tautom. Kijeve per metus aplanko apie 40,000 turistų iš Amerikos. Nors oficialiai abudu konsulatai buvo atidaryti spalio 8 d., amerikiečiai Kijeve iki šiol turi pasitenkinti pora kambarių viešbutyje, už kurių vieną moka, ne kaip SSSR piliečiai \$8.00 į dieną, bet po 33 dolerius, imamus iš turistų. Kadangi Kijeve jokio socialinio gyvenimo, prieinamo amerikiečių pareigūnų žmonoms nėra, abiejų esančių pareigūnų žmonos dirba raštinės darbu. Su istaigomis pareigūnams sunku susikalbėti, tačiau privačiai visi gyventojai, su kuriais tenka susitikti yra labai simpatingi ir paslaugūs.

Kalbant apie svetimąsias Sovietijoje... Vakarų Vokietijos piliečių joje yra bent 1,000. Jie visi dirba kokią techninę darbą, paprastai montuoja mašinas ar apmoko sovietus jomis naudotis. Spiegelio pranešimu, vokiečiai Sovietijoje yra labai gerbiami ir kiekviena proga vaišinami. Apie 10% jų apsivedė ruses, ukrainietes ar lietuvaites. Iš viso, Baltijos kraštuose dirbti esą geriausia. Į kitus svetimąsias (ne vokiečius) Sovietijos gyventojai žiūri mažiau simpatinčiai. Beje, kad pasimatyti su už 20 km. dirbančiu tautiečiu, pirmiausia reikia nuvykti 2,000 km. į Maskvą.

Dar apie žmonių teises... Kovo 4 d. JAV senatas vienbalsiai priėmė rezoliuciją, konstatuojančią, kad Sovietai, išstremdami Associated Press korespondentą Maskvoje George A. Krimsky, sulaužė Helsinkio Akta. Rezoliucija teigia, kad Krimsky's buvo išstremtas už pranešimus apie disidentų veiklą. Maskvoje tą pačią dieną demonstravo 10 vokiečių kilmės sovietų piliečių, reikalaudami teisės išvažiuoti į Vakarų Vokietiją.

Jūratė Kazickaitė rašo mašinėlė Himalajų kalnuose...

Europos komunistų vadai susitikę Madride: italų Berlinguer, ispanų Carillo ir prancūzų Marchais.

KOMUNISTINĖS STRATEGIJOS MANEVRAS

(Atkelta iš 1 psl.)

pašildyta... Madrido konferencijoje. Taip! Madride, kur kompartija nėra legalizuota, valdžia leido konferuoti trims kompartiniams bosams: Italijos, Prancūzijos ir Ispanijos. Tai iki šiol negirdėta demokratinės valstybės tolerancija savo duobkasiams. Į Madridą atvyko Enrico Berlinguer ir Georges Marchais. Konferencijos šeimininkas buvo 62-jų metų amžiaus Santiago Carillo, bent 40 metų patogiausiai gyvenęs politinėje egzilyje Prancūzijoje. Vadovavęs kovoms su Franco, Carillo gavo politinę prieglaudą Prancūzijoje. Nors kompartija Ispanijoje nėra legalizuota, ji jau veikia ir kniša jauno demokratinio režimo šaknis. Manoma, kad toji konferencija yra narsus karaliaus mostas, sutikti leisti kompartijos vadams pavaryti jiems naudingą propagandą. Kas iš to laimės?

Šis Eurokomunizmo manevras turėjo savo konkretų siekį: paskubinti kompartijos legalizavimą Ispanijoje. Tuo kompartija neabejojo ir ruošiasi tą legalizavimą minėti kaip... Ispanijos darbo liaudies triumfą kovoje dėl komunistinės santvarkos. Tai atidaro vartus į valstybės ir savivaldybių rinkimus.

Pasirėmęs Italijos ir Prancūzijos kompartijų talka ir įtaka, Carillo ir jo klinka ruošiasi žengti į rinkimus kaip 'nepriklausoma'

Vis dar ieškant teisingumo... Kaip praneša žurnalas Working Woman š.m. vasario Nr. Associated Press korespondentei Jūratei Kazickai, lydinčiai JAV 'Bicentennial' ekspediciją į Everestą viršūnę Himalajų kalnyne, nebuvo leista pasiekti tikslą tik dėl vyrų šovinistinio nusiteikimo. Jai net nebuvo leista nuvykti į vieną paskutiniųjų bazę, esančią 21,000 pėdų aukštumoje, aiškinant, kad ji neturinti patyrimo, nors iš tikro ji jau 1965 metais buvo užkopusi į Kili-mandžaro (Tanzanijoje) viršūnę ir turėjo didesnę alpinistės patyrimą už daugelį ekspedicijos dalyvių vyrų. Everestą ši kartą pasiekė tik du amerikiečiai vyrai.

taiso klaidas, naikina socialines neteisybes, atstato ekonomiką". Aišku, buvo paliestas Vakarams skaudus asmens laisvių niekinimas, daugiau taip žiauriai praktikuojamas. Konferencijos komunikatas nugiedojė visai patraukliai: mes už demokratiškumą ir laisvę. Vienok laukiamo ir narsaus žodžio šie trys kompartiniai bosai ištarti nedrįso. Jie nepatiksino, kad esmens laisvių niekintojų soste puikuoja jasi Maskva.

Atskira tema — kaip asmens laisvių sąvoką supranta Carillo, Marchais ir Berlinguer. Juk Maskva kilnias sąvokas, kaip laisvė, demokratija, tolerancija, taika, supranta savaip, iškreiptai. Juk, sovietiniai pažvelgus, didelis yra asmens laisvės respektas, jeigu kitaip manantis paslaugiai ir dykai... gydymas psichiatrinėje gydymo klostėje...

Nors šie trys ir neakcentavo kalbą Vakarų kompartijų vardu, būdami tokių gausių sambūrių vadais, jie kalbėjo Vakarų kompartijų vardu. Jie įvedė į politinį žargoną naują terminą — Eurokomunizmą.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:
 7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
 6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. Wabash Ave.
 Chicago, Ill. 60601
 Antrame aukšte.

Telefonai:
 krautuvės: (312) 263-5826
 namų: (312) 677-8489

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ANGOLA MASKVOS VEŽIME

Kas nežino, kaip Angola tapo komunistinė? JAV Valsybės Departamentui tuščiai svajojant apie dangiškus dententes migdolus, Castro masiniai gabeno savo smogikus į Angolą. Iki šiol nežinoma, kiek jų ten nugabenta. Jų ten daug. Gal būtų kelios dešimtys tūkstančių. Jie gerai ginkluoti. Ginklai pakankamai modernūs ir visi 'made in USSR'. Vietiniai Angolos demokratų junginiai buvo palikti 'Dievo valiai'. Pasaulio demokratijos ramiai stebėjo, kaip kubiečių kulkosvaidžiai skerdžia Angolos demokratijos gynėjus. Angola buvo atiduota komunistinei invazijai panašiai, kaip buvo, nė pirštu nepajudinus, atiduotos Maskvai Pabaltijo žemės.

Kaip dabar matyti, kubiečiai jau pereina į Ugandą. Gal būtų netrukus ir ši nelaiminga šalis patirs 'kietos rankos' režimą?

Angola, dar demokratijos gynėjams kovojant jos teritorijoje, jau pasiskelbė 'liaudies valstybė'. Kaip tokia be matant daugio valstybių buvo pripažinta. Tad Angola išgyveno komunistinio (galimo 'susovietinimo') fazę ir dabar prinokusi lipti į Maskvos vežimą.

Taip ir buvo. 1976 m. spalio 8 d. Maskvoj jau suskubo pasirašyti 'Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungos ir Angolos Liaudies Respublikos Draugystės ir bendradarbiavimo sutartį'. Toks tarpvalstybinis 'rush' kalba pats už save. Jeigu nepavyko Portugalijos demokratijos patiesti ant menčių ir tapti 'liaudies respublika', Angola nustumta tuo keliu. Miestai ir miesteliai, į kuriuos a. a. svajotojas K. Pakštas ketino gabenti lietuvius ir įsteigti ten 'atsarginę Lietuvą su jos aukso ir kultūros fondais, dabar virpa baimėje po iškeltomis raudonomis vėliavomis.

Skubom pasirašyta 'draugystės ir bendradarbiavimo' sutartis, š. m. sausio 24 dieną Kremliuje ratifikuota. Kaip visada - sueina sovietinio režimo bonzai, atgabena į iškilmą posėdį keletą atstovų 'iš liaudies', išklauso ilgokų kalbų apie sovietinės užsienio politikos akciją, tikina ir įtikina savi savuosius apie kovą dėl pasaulio taikos ir blynas iškeptas: draugystės ir bendradarbiavimo su Angola sutartis ratifikuota.

Mums, gerai pažįstant bolševikinių kalbų pamušalą ir esmę, tos kalbos naujos tik tai tada, kada jose girdėti išplepėtų planų ir grasymų. Tai apsprendžia sekančius Maskvos manevrus. Tikrai, taip buvo ir ši kartą. SSSR Tautybių tarybos pirmininkas B. Ponomariovas susumavo Angolos subolševikinimo procesą, kaip 'didelį nacionalinio išsivadavimo judimą'. Tas 'judėjimas', aišku, nebus apribotas Angolos sienomis. Tą mes matome jau Ugandos įvykyje. Greta Angolos po 'nacionalinio išsilaikymo' ženklų sustoja beveik visa Afrika. Vienur viešpatauja genčių vadeivos pasidarę nežabotais krašto tironais, kitur viešpatauja sovietams parankus chaosas. Buvusius savo baltus vadovus išviže, Afrikos žmonės kol kas neparodė pavyzdingo valstybinio tvarkymosi, ką pasauliui parodė savo laiku Pabaltijys, 120 metų kentėjęs carinės valstybės prievartą.

Draugas B. Ponomariovas pasiūlė Angolai 'bendrą kovą prieš imperializmą' ir tas pasiūlymas rodo, kad Angola jau traukiama į tarptautinę akciją prieš pasaulį, kur dar neįtvirtintas 'kūjis ir piautuvus'. Ir dar daugiau. B. Ponomariovas, nesiskaitydamas su tarptautinės valstybių respektu, grūmojo kumsčiais Pietų Afrikos adresu.

'Visiškai arti Angolos', grąšino B. Ponomariovas, 'šiuo metu dar nelikviduotas pavojingas įtempimo židinytis ir nereti agresijos aktai prieš nepriklausomas Afrikos šalis.'

Spaudos komunikatai rodo ką kitą. Pietų Afrikos dominijos užėmė desperatiškai defensyvią poziciją, o agresijos aktai eina iš kitų kraštų, už kuriuos pasišauna kalbėti Maskva ir vadina tą agresiją 'kova už taiką ir nacionalinį išsivadavimą'.

Baisus žodis 'dar nelikviduotas', ištrūkęs iš B. Ponomariovo lūpų, skamba sultinai-čekistiškai. (rd)

Tokių tylių pavienių darbuotojų pasitaiko, jie rengia bibliotekose lietuvių anglškų leidinių parodėles, mokytojai parašo į profesinius biuletenius apie Lietuvą straipsnius ir toli nuo lietuvių kolonijų gyvenantieji, priklauso svetimiems klubams, ten skaito paskaitas ir t. p. Tik mes jų nepažįstam, parašo svetimi laikraščiai, bet mes to nematom, o jei ir sužinome tai yra organizacijų vadovų pareiga atkreipti dėmesį ir traukti į aktyvesnę veiklą. Jie skaito ir lietuviškus laikraščius. Tokių jaunų darbuotojų būtų dar daugiau, jei spaudoje nematytų, ir vyresniųjų pokalbiuose negirdėtų, nesibaigiančių ginčų.

O dabar jie mato, kaip vienas laikraštis giria tik savo grupės žmonių veiklą, o peikia kitus laikraščius ir jų bendradarbius, jų darbus ignoruoja. Kitas tuo pačiu atsiygina. Jei kas nors pabando iš kraštų besiliejančioms, visą laiką kartojantiems pagyrų žodžius sau ir nepagrįstą kritiką kitiems, - suabejoti, nepritari ar nuveiktų darbų per augštai nevertinti, tai tas pats ir jo žodžius talpinanti spauda būna visaip iškonveikti.

Ir taip daina be galo. Ginčų liga, anot a. a. diplomato B. Balučio, eina nuo senų laikų, tik savo forma vis tobulėja, ginčai darosi prašmatnesni, labiau rafinuoti. Bet savo esmėje jie pasiliko tokie pat seni, negražūs, dažnai visai tušti ginčai. Tenka laukti, kol mūsų visuomenės anksčiau pakilusi apšvietos lygis ir geresnis gyvenimo patyrimas ir šias nemalonias usnis iš mūsų spaudos pagaliau išrąvės. (Margutis, 1955 m. spalio mėn.)

Gyvename demokratinėje krašte, gerai žinome, jog demokratija yra opozicija, laisvo žodžio, kritikos ir diskusijų laisvė. Net ir dar daugiau. Jei norime tikrai demokratiškai veikti, kritiką turėtume net skatinti. Bet mūsųose matome atvirkščiai, už kiekvieną švelnios kritikos žodį bandoma ne aiškintis, diskutuoti, bet kitaip manantį suniekinti. Atrodo, kad mes laisvą žodį suprantam, kaip kad prancūzų buvęs premjeras Queuille aiškino apie politikos supratimą, norint ją panaudoti asmeniui tikslui, būtent: 'Politika nesiekia išspręsti problemas, bet nutildyti tuos, kurie problemas kelia viešumon, tikslu bendromis jėgomis jas išspręsti, pašalinti.'

Jei tikime ir kitus įtikinėjame savo demokratiška veikla, tai negalime pamiršti

MŪSŲ TAUTINĖ STIPRYBĖ

(2)

EMILIJA ČEKIENĖ

ir to, kad neklaidingų ir pašauktųjų demokratijoje nėra Tokiais neklaidingais skelbiai komunizmas. Tokiais jų vadinami Leninas, buvo Stalinas, Chruščiovas, dabar Brežnevas. Skelbėsi ir Hitleris, bet gerai žinome, kur jie nuvedė ir tebeveda žmoniją.

Tiek pavergtų tėvynė, tiek čia išeivijoje esančiųjų mūsų bendras troškimas - valstybinės ir kūrybinės laisvės kraštui ir žmogui.

Visos mūsų politinės institucijos bei organizacijos, be abejo, tai pripažįsta, bet jų tarpe atsirado nuomonių skirtumas dėl bendradarbiavimo su pavergtos tėvynės okupantu. Kai kas bando tuo klausimu politinių veiksmų nutarimus aiškinti tik sau priimtina prasme. Paminėtina, kad net VLIKo Tarybos posėdyje gruodžio 18 d., iškilo kontraversinės nuomonės ir dėl vaikų siuntimo į Lietuvą šešių savaitių kursams, neva lietuvių kalbos mokytis. Šioji riezantis bene ir bus pati didžioji visų nesutarimų pagrinde, kiekvienam stengiantis praveisti savo pažiūras.

Tuo yra bandoma išeivijos lietuvių tautinė stiprybė ir kantrybė ir aiškiai matome, kaip ji silpsta. Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimo išvakarėse, susikau-pime, žvelgdami į praeitį ir dabartį, tą ypač pastebim ir jaučiam. Tautinė stiprybė silpsta ne nuo šiandien. Kai

tik naujoje žemėje iškūrėm, veikėjai apie tai kalbėjo, diskutavo, spauda rėmė ir visi buvom vieningi optimistiškai nusiteikę. Tačiau ir tada jau, prieš 10 metų, kai kurie pradėjo nusiminti, pavargti, abejoti siekiamo tikslo metodais ir pačiu tikslu. Jau tada defetistiniai balsai pradėjo kelti rūpestį. Žurnalas Varpas 1965 m. (No. 6) rašė:

'Atvirai pripažinkime ir matykime, kad bolševikinės propagandos įtaka vis labiau jaučiamas. Įdomu tai, kad jai lengviau pasiduoda viršūnės o ne masė. Pasimetimo reiškiniai būdingi kai kuriems intelektualams ir politikuojantiems visuomenininkams.'

Žvelgiant į Lietuvos istorinę praeitį, tokie reiškiniai mūsų nestebina, nes Lietuva visais laikais kėlėsi iš svetimųjų priespaudos, kūrė savo nepriklausomą gyvenimą tautos tyliosios gyvenimų daugumos dėka, žadinama tik mažos saujelės inteligentų, kilnių tautos sūnų, išpėjančių svyruojančius savuose nusistatymuose, nušviečiančių tikrąją tautos padėtį ir jos galimybes. Lietuvos kaimas - tylioji krašto dauguma, visada liko nepajudinamai stipri ir ištikima laisvės principams, už kuriuos tragiškais tautą ištikusiais momentais ne oportunistu, ne nuolaidomis ir pataikavimu, bet kietu, šaltu, bekompromisiniu savo krašto teisiu gy-

(Nukelta į 4 psl.)

Šis bei tas SKIRPSTAS

Neperseniai išėjo didoka knyga Henriko Tomo-Tamašausko LIETUVIŠKASIS PAMARYS. Tai įvairaus pobūdžio aprašymai apie Pakalnės (Lankos) ir Labguvos apskritis Maž. Lietuvoje.

Pačioj pradžioj istoriko Emilio Martyno Nauburo įžanga. Gausu vaizdų — nuotraukų iš to ypatingo krašto, o gale — aprašomų vietovių žemėlapis. Be to, įdėtas vietovardžių vardynas, sugretinant senovinius pavadinimus su nacių ikeistais vokiškais, taip pat nemaža ir dabar įbruktų rusiškų vardų. Knyga yra rimtai paruošta, teikia daug žinių apie taip svarbų mums lietuviško pajūrio kraštą. Visa yra originalu, nauja.

• Autorius sutelkia gausiai faktų ir vaizdų apie vietoves, kurias nedaug mes pažįstame, nes buvo likę Vokietijos valdžioje. Pats laikas bent dabar į visa tai akį atkreipti. O čia viskas dėstoma jautriai, su didele meile ir įžvalgumu. Skaitytojas tartum pats vaikščioja po išpūdingus žvejų kaimus ir braido lankas bei pelkes, patiria įvairių nuotykių. Jis su autorium keliauja upėmis ir kanalais ir grožisi taip turtinga mūsų pamario gamta. Kiek daug ten gyvūnų — paukščių ir žvėrių! Tenai mūsų Tilžė ir Nemuno delta, ten Samanų pelkės ir Pietų Neringa. Vis tai lietuviškos vietos, kurias šiandien slėgia kremlinis grobuonis, kaip ir visą Lietuvą... Tokia įdomi knyga nedažnai mūsų visuomenei pasiūloma. Nuodėmė būtų neperskaityti.

• Gaila, neturime jokio centrinio organo mūsų rimtai knygai globoti, todėl ir tokie reto pobūdžio rankraščiai sunkiai išeina į šviesą. O būna reikalas ir ypatingiau suredaguoti, ir ypač prižiūrėti, kad svarbios nuotraukos išeitų tikrai aiškios.

• Net linksniau akys nušvinta, kai gauni į rankas naują knygą jaunimui. Šį kartą tokia naujiena yra Adelės Jonušaitės Abromaitienės NYKŠTUKŲ MOKYKLA. Pasakaitės ir apsakymėliai vaikams. Didelio formato, šviesios, daugiaspalvės iliustracijos, 64 pusl. (dailininkė Vanda Aleknienė).

Autorė jau mums iš spaudos žinoma, įvairiais raštais, eilėraštukais besireiškianti. Pati mokytoja, tad gerai pažįsta vaikų pasaulį ir moka sudominti. Pasakaitės tikrai sklandžiai klostomos, turinys auklėjimui naudingas, kalba lengvai grakšti ir gyva. Jau gerai pramokusiems skaityti — bus puiki dovanėlė.

Tėvams, žinoma, būtų patogu, jei vaikų knygų leidėjai vis pažymėtų, kuriam amžiui tinkamos: mažučiams, darželiniams, pradinukams, mokykliniams ar paaugliams? O jaunimui jau vel visai kitokios knygos.

KAS VISUR BUVO?

KAS VISUR DALYVAVO?

KAS VISKĄ LIETUVOJE ŽINOJO?

ATSAKYMUS SKAITYSITE NETRUKUS DIRVOJE!

Amerikos saugumas (9)

Paskutinis valio Vietname

Nūdien Vietnamo karas jau yra daugumos užmirštas, daugiau ar mažiau sutariant, kad JAV buvo be reikalo įsikišusios. Vienintelis "garbingas" būdas iš ten pasitraukti buvo atsakomybę už karą palikti patiems vietnamiečiams, juos prieš tai tam uždaviniui paruošus. Admirolas Zumwaltas jau 1968 metais skaičiavo, kad Hubertui Humphrey laimėjus prezidento rinkimus, tam būtų tik kokie metai laiko, o Richardui Nixonui laimėjus, tris-keturi metai. Nixonas, kaip žinia, laimėjo, ir jo pirmam terminui baigiantis — 1972 metais — Pietų Vietnamas jau turėjo 9-tą savo didum visame pasaulyje laivyną su 1.000 įvairaus didumo laivų ir 40.000 jūrininkų. Jis operavo ne tik jūrų pakraščiuose, bet ir visoje plačioje Mekongo Deltoje. "Vietnamizacija" vyko ir sausumos kariuomenėje. 1972 m. gegužės mėn. Vietname dar buvo 60.000 amerikiečių karių. Tas skaičius pagal prezidento direktyvą turėjo sumažėti iki 37.000 liepos 1 d. ir 23.000 lapkričio 1 d. t. y. prieš pat rinkimus.

Šiaurės Vietnamas tačiau nenorėjo laukti iki to momento: Jo vyriausybei su Maskvos ir tur būt Pekino palaiminimu norėjosi amerikiečius sumušti dar jiems galutinai neatsitraukus. Kovo 31 d. jie pradėjo savo Velykų ofensyvą per demilitarizuotą zoną. Čia rei-

kia atsiminti, kad pabaigus amerikiečių šiaurės Vietnamo bombardavimą, buvo už tai sutarta: a) pradėti paliaubų derybas, b) sustabdyti Pietų Vietnamo miestų puolimą raketom ir bombom; ir c) nepulti per demilitarizuotą zoną. Toks nemaskuotas susitarimo nesilaikymas labai įsiūtino Nixoną ir Kissingerį. Prezidentas tačiau nelaukė galimybės į Vietnamą grąžinti kariuomenę. Jis galėjo operuoti tik aviacija ir laivynu.

Gynybos Sekretorius Laird buvo įsitikinęs, kad karas neturi reikiamos paramos nei krašte nei kongrese, užtat, jo nuomone, vistiek reikia kuo greičiausiai pasitraukti, o kadangi ateityje bus sunku gauti lėšų krašto apsaugos reikalams, paskutinėje Vietnamo karo fazėje reikėtų kuo mažiausiai sunaudoti ginklų ir amunicijos.

Tuo tarpu Nixonas ir Kissingeris skaičiavo, kad būtina reikia atsakyti į šiaurės Vietnamo puolimą, nes priešingu atveju JAV visai 'nustotų veido' Azijoje. Zumwaltas palaikė prezidento pusę, tačiau jis iki šiol negali atleisti Nixonui ir Kissingeriui, kad tie savo kraštui nepasakė tiesos, nepaskelbė, kad jau tada JAV turėjo tik vos apie 30% šansų laimėti konvencionalinį karą su sovietais, nesigriebiant atominių ginklų.

Šiaurės Vietnamo spaudi-

mui didėjant ir amerikiečių kariuomenės vado ten gen. Abrams raportams vis liūdėjęs, admirolas John Mc Cain, vyriausias kariuomenės vadas Pacifike — Commander in Chief Pacific ar sutrumpintai "CinCPac" — iškėlė Haiphongo uosto užminavimo klausimą. Admirolams užminavimas patiko daugiau negu blokada laivais, kurie eventualiai turėtų susidurti su blokadą norinčiais pralaužti kitais laivais. Tuo tarpu minos tyliai lauktų savo aukų.

Gegužės 1 d. gen. Haig, dabartinis NATO vyr. vadas, tada dar Kissingerio padėjėjas, paskambino Zumwaltui klausdamas jo nuomonės apie užminavimą. Baigdamas pasikalbėjimą Zumwaltas įspėjo, kad jei prezidentas nori apsispręsti pralaimėti karą, neišbandant nei užminavimo nei blokados, jis turėtų dar pasimatyti su jungtinių štabų viršininkais.

Gegužės 4 dieną štabų viršininkų pirmininkas admirolas Tom Moorer pasiūlė Zumwaltą į savo kabinetą ir paprašė paruošti smulkų užminavimo planą prezidento aprobacijai bei Gynybos Sekretoriaus žinios. Uždavinys nebuvo sunkus. Vienintelis kelias į Haiphongą yra ilgas, siauras ir negilus kanalas, kurį labai lengva užsėti minomis iš lėktuvų. Beveik visi lėktuvnešių lėktuvai tam yra paruošti. Gegužės 6 d. buvo įspėtas CinCPac, kad užminavimą reikė pradėti gegužės 9 dieną, o gegužės 8 d. buvo pasiūstas signalas planą vykdyti — "execute". Operacija buvo atlikta per valandą. Prezidentas apie ją pranešė per televiziją, pastebėdamas, kad Haiphongo uoste tuo laiku buvo 36 laivai. Jie buvo įspėti apie operaciją ir 20 jų skubiai apleido uostą. Liko tik laivai, plaukiant po sovietų vėliava. Nors kautynės tęsėsi dar kelias savaites, bet užminavimas ir bombardavimas pagaliau privertė šiaurės Vietnamą jas nutraukti. Pietų Vietnamas buvo išgelbėtas trim mėtais. Naujas puolimas 1975 m. Pietų Vietnamą pribagė. JAV tada jau nepajudino nė piršto. Hanojus į kovas galėjo ramiai mesti ir tas aštuonias divizijas, kurias iki to laiko laikė savo teritorijoje, šiaurėje, eventualiam Pietų Vietnamo kariuomenės ar amerikiečių išsikėlimo atvejui.

Kitame numery: Naujas karas Artimuose Rytuose.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

MŪSŲ TAUTINĖ STIPRYBĖ...

(Atkelta iš 3 psl.)

nimu, pasipriešindavo ir tebesipriešina iki šiol! Betgi dabar išeivijoje vyksta atvirkščiai. Triukšminga inteligentų mažuma savo riksmu ir grąšinimais bando priversti tyliąją daugumą jiems paklusti ir visą tautinę veiklą kreipti į prisitaikymo okupantui kelią, silpninant mūsų tautinę stiprybę.

Toji mūsų inteligentų mažuma paklusta okupanto kvietimui organizuoti lietuvių kalbos kursus Lietuvos pavergėjo priežiūroje, kuris pats, ne mūsų iniciatoriai mokytojai, parenka vaikus, nustato programą, absoliučiai patikrintą ir patvirtintą sovietų žvalgybos. Dėstytojai žinomi komunistai, sovietų patai' ūnai. Laisvomis dienomis vežioja parodyti Lietuvos tų vietų, kur jiems naudinga.

Ar kursų organizatoriams mūsiškiams nekyla klausimas, kodėl okupantas taip rūpinasi emigrantų vaikų lietuvių kalba, o visokiais būdais slopina, smaugia tą mūsų gimtąją kalbą tėvynėje, vis daugiau ir plačiau įvesdami rusų kalbą? Kaltina ten lietuvių mokytojus, kad per mažą skiepyja jaunimui rusų tautos meilės. Tai meilei skiepyti, o lietuvių tautos meilei slopinti, nuolatinių šių kiai yra: Tarybinis patriotizmas, Sovietinė tautų draugystė, žvejų kolūkis, Studentai kolūkyje ir t.p. Tie žodžiai naudojami jų spaudoj, vadovėliuose, paskaitose ir net choruose, o apie meno pasaulį nesenai atvykę dailininkai patys kalba. Kodėl okupantas finansuoja turtingų išeivių vaikus, o ne Sibiro tremtyje kenčiančius?

Bet, mūsų tautos laimei, tėvynėje tų rusiškojo komunizmo idėjų skiepyjimas taip lengvai lietuvių nepakeičia, ką matome iš jų pačių spaudos, pav.: 'Ką parodė įvykęs komjaunimo ataskaitinis susirinkimas? Jau kuris laikas neauga komjaunonių eilės, šlubuoja drausmė, pasigendama aktyvumo. Tai rodo, kad reikia iš pagrindų stiprinti partinį vadovavimą komjaunimui (Tiesa, 1976 m. vasario 11d.).

Arba toje pačioje Tiesoje skundžiamasi: 'Per ataskaitinį susirinkimą nesijautė vadovaujančių komunistų kovingo balso, nutylėta, kaip vykdomi partiniai išpareigojimai. Pasidarėm per daug atlaidūs. Nereiklumas veda prie apsileidimo. Apgaudinėja komunistai pertraukėlių metų ir t.t. Komunistų yra daug, bet nė vienas nesireiškia, nei žodžio neprataria susirinkimuose, nesirūpiną buržuazinės ideologijos demaskavimu, partinės teorijos skleidimui ...'

Apie jų mokyklas jų pačių spaudoje skaitome nuolat kartojamus pareiškimus: 'Svarbiausias mokyklų partinės veiklos efektyvumo kriterijus yra visų dėstomų dalykų nuoseklus partiškumas. Tik tuomet aukštosios mo-

kyklos partinės org-jos veiklą galima laikyti veiksminga, kai visi profesorai ir dėstytojai - komunistai ir nepartiniai - aktyviai, kūrybiškai gina partines pozicijas, kurie yra nesutaikomi buržuazinės ideologijos priešininkai ir kovingi komunistinės ideologijos propagautojai ... Nei vienas principinis mokyklos darbo klausimas neturi išslysti iš partinių akiračių. (Tiesa, 1976.11.11)

Pataikavimas Sovietų Rusijai yra apėmęs eilę amerikiečių intelektualų: profesorų, politikų, kapitalistų, žurnalų, tačiau keista, kad ir lietuvių, kurie likimo ir Aukščiausiojo dėka išlikę gyvi nuo sovietinio teroro, pradėję artimuosius, taip pat pradeda patys lįsti į okupanto tinklą, siūsdami vaikus jų auklėjimui, komunistinės dvasios formavimui. Nejau gi tų kursų organizatoriai bei vaikų tėveliai tiki, kad jų vaikus sovietai kitaip auklės negu vergijoje esančius brolius lietuvių?

Natūralu, kad masėje žmonių atsiranda įvairių nuomonių skirtingumų ir tėvų, norinčių vaikams malonumą su teikti - tuo labiau, kad 'vyresnis brolis' finansuoja, ne suvokiant vėlesnių pasekmių. Bet lietuvių visuomenė auklia mūsų veiksmų aiškumą, o klausimu pasisakymo, o ne tylėjimo iš mandagumo, ar nepatogumo norint visiems įtikti.

Aš nebandau įtikinėti, kad mūsų visų veiksmų ar organizacijų veikla ir jų veikimo metodai yra tobuli. Reikia vis ieškoti naujų kelių, naujų žmonių papildymui, bet geresnių būdų ir talentingesnių asmenų. Tačiau iki šiol, nežiūrint kaip kas laisvinimo srityje bandė reikštis, rungtyniauti, bet nei vienas tobulais, naujesniais žygiais nei darbais dar nepasižymėjo, o tik tuščiais ginčiais susilpnino mūsų tautinę stiprybę.

Mums reikia nuoširdžių, bendram reikalui pasiaukojančių, gerbiančių ne vien save bei savo nuomonę, bet ir kiekvieną kitą visuomenės narį. Ir, tariant kun. S. Ylos žodžiais, kuriuos nesenai pakartojo Draugas (1977.1.27), verta įsidėmėti, kad 'Vedama demagogų, visuomenė blaškosi, skaldosi, praranda pusiausvyrą. Valdoma diktatorių - ji kenčia prievartą, netenka iniciatyvos, arba metasi į aklą priešginiavimą. Visuomenė reikalauja tokių vadų, kurie ją vestų rūpestingai ir išmintingai, pastoriai ir sąžiningai.'

Lietuvių išeivija vadų turėjo ir turės, bet juo sunkesnė ir klastingesnė yra kova, tuo kietesnio būdo, aiškesnių polėkių, aukštesnės kultūros bei moralės ir pasiaukojimo reikalingi vadovai.

FOREMAN

Experienced, for 30 man MOLD SHOP. Top Pay. Vacation & Holidays paid. Bonuses. Also, Top Machinist for Rubber Mold work and top Rubber O-Ring man wanted 50 hour work. Send resume to P. O. Box 352 Lebanon, Tenn. 37087

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

VIENOS SAVAITĖS IŠ

BOSTONO, NEW YORKO, MONTREALIO

BALANDŽIO 6 — \$721.00 GEGUŽĖS 7 — \$829.00

BALANDŽIO 27 — \$735.00 RUGSĖJO 21 — \$815.00

GEGUŽĖS 2 — \$829.00 GEGUŽĖS 12 — \$829.00

D V I E J Ų S A V A I Č I Ų I Š

BOSTONO, CHICAGOS, NEW YORKO,

MONTREALIO

GEGUŽĖS 18 (su vakarų Europa)

BIRŽELIO 29, LIEPOS 13, LIEPOS 27,

RUGPIŪČIO 10 — iš CHICAGOS \$1257.00

iš NEW YORKO \$1136.00

GEGUŽĖS 25 — \$ 999.00 RUGSĖJO 7 — \$999.00

BIRŽELIO 15 — \$1119.00 GRUODŽIO 21 — \$983.00

Prie šių grupių galima jungtis iš kitų miestų su papildomu mokesčiu.

REGISTRUOKITĖS IŠ ANKSTO —
VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS!

TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Darbo valandos: kasdien nuo 9-5, penktadieniais
nuo 9-7, šeštadieniais uždaryta.

Savininkė: ALDONA ADOMONIENĖ

PRICES BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO
CHANGES AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

NORINTIEM ATSIKVIESTI GIMINES IŠ LIETUVOS SUTVARKOMI
IAKVIETINIO DOKUMENTUS.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Petronėlės Orintaitės "Erelių kuorai"

ROMANAS ALGIRDO SUKAKČIAI PAMINĖTI

A. RIMTENIS

Petronėlė Orintaitė, viena iš žymesniųjų tremties rašytojų, apdovanojo mus istoriniu romanu, kuriuo, kad ir netiesiogiai, atžymima didžiojo Lietuvos kunigaikščio Algirdo 600 metų mirties sukaktis (1377 m. pavasari). Nors veiksmo eiga prasideda keliais metais anksčiau, bet veikalo pabaiga skirta kaip tik tai minėtina sukakčiai atžymėti.

Dar nepriklausomybės metais išleidusi du romanus - "Paslėpta žaizda" (1934) ir "Daubiškės inteligentai" (1937) - skirtus daugiau aktualių klausimų sprendimui (negimusios gyvybės žudymas, provincijos inteligentų nuotaikos), P. Orintaitė dabar, bemaž po 40 metų, leidžiasi į tolimesnę Lietuvos praeitį, žadindama ryžtą kovoti už savo tautos teises, už jos laisvę ir išlikimą, kaip buvo kovota anais istoriniais laikais. Čia iškyla šio veikalo svarba ir mūsų laikams. Beje, aną didoką tarpą rašytoja užpildė ir kitais savo kūriniais - lyriniais arba beletristiniais.

Romanas "Erelių kuorai", susideda iš 2 dalių: pirmojoje pavaizduotas dviejų kilmingų jaunuolių - Alvydo ir Rimantės Jogaudaičių - apsilankymas pas kunigaikštį Kęstutį Trakuose, prašant pagalbos išgelbėti jų tėvą iš kryžiuočių nelaisvės, ir Danutės Kęstutaitės išteklėjimas už mozūrų kunigaikščio Jonušo; antroje dalyje parodytas Jogaudų išvadavimas iš kryžiuočių nelaisvės ir Alvydo sužadėtuves su jo iš kryžiuočių vergijos išvaduo-

ta Agluone iš Pažerų. Toji dalis baigiama didžiojo Lietuvos kunigaikščio Algirdo šermenų aprašymu.

Petronėlė Orintaitė (1931)

PETRONĖLĖ ORINTAITĖ gimė 1905 m. vasario 18 d. Liepalotų k., Būblelių valsč., vidutinio ūkininko šeimoje. Pradžios mokslo ėjo Keturnaujienoje, progimnazijos 5 klases Kudirkos Naumiestyje, gimnaziją baigė 1925 m. Vilkaviškyje. Lietuvos universiteto Humanitarinių mokslų fakultetą Kaune baigė 1929 m. Lietuvių kalbą ir literatūrą dėstė įvairiose vietose: Tauragės mokytojų seminarijoje, Mažeikių, Vilkaviškio, Šiaulių, Kauno, Vilniaus gimnazijose. Vokietijoje dirbo Augsburgio lietuvių gimnazijoje, paruošė lietuvių literatūros istorijos konspektą. 1949 m. atvyko į JAV ir apsigyveno Chicagoje, 1959 m. išsikėlė į Los Angeles.

P. Orintaitė pradėjo spausdinti eilėraščius ir beletristiką 1926 m. Naujojoje Vaidilutėje (šimet 50 metų sukaktis). Yra parašiusi poezijos, novelių romanų, apybraižų, atsiminimų, taip pat vaikams ir jaunimui skaitinių bei scenos kūrinių. Jos raštų ryškiausias žanras — beletristika. Už "Viltrakių vaikus" gavo 1952 m. Liet. Rašytojų draugijos skirtą jaunimo literatūros premiją, o 1973 m. laimėjo Dirvos novelės konkurso premiją už novelę "Gaudvytis".

Šiuo romanu autorei rūpėjo ne tiek narplioti kokias meilės intrigas, kurioms buvo progų, kiek duoti nuoseklesni įvykių raidos pavaizdavimą. Dėl to ir abi kūrinio dalys nėra tarpiai susietos, jų veiksmas rutuliojasi kaip ir savu keliu, pirmoje dalyje parodytus kai kuriuos veikėjus paliekant toliau nebeišryškintus (pav. Rimantės likimas) ir veiklą baigiant ne kokių prašmatnių vestuvių aprašymu, bet vėlyk Lietuvos valdovo mirties apgedėjimu. Pasitaiko čia ir viena-kita scena ne taip tarpiai susieta su bendrąja veiksmo eiga, bet aplamai pasakojimas yra sklandus, o anų laikų papročių pavaizdavimas bus visad mielai paskaitomas. Yra čia ir su nemaža nuotykinio romano įtampa parašytų scenų (Agluonės išsivadavimas iš nelaisvės, Alvydo susitikimas su Stabiniu ir kt.). Atsitiktinio ar veiksmo eigai pajvairinti duplikavimo pastebima meilės scenose (Jonušo ir Saulenio atvejis pirmojoje dalyje, Stabinio ir Alvydo antroje).

Rašytojai bene geriau pavyko išsijausti į jaunimo charakterius ir, kaip pedagogė, ji į jo vystymąsi deda daugiau širdies. Daugiau romaninių bruožų pastebime Kęstutio ir Birutės bruožuose. Kęstutis čia pavaizduotas kaip didžiai taurus riteris, kurio humaniškumui vargiai kas galėtų prilygti iš kryžiuočių riterių: "Irgi mano tėvas - tepsindi jam saulė dausose! - niekuoment nežudė beginklio" (II, 186). "Nuginkluoto priešininko mes nežudome" (II, p. 244). O apie Birutę tariama: "Kuklus būdas ir dora buitis, širdinga elgsena ir begalinis gerumas - įsikūnijo joje nedylamo grožio bruožais" (I, p. 126). Su gera humoro ir natūralumo doze pavaizduotas Alvydo konkurentas Stabinis iš Giniočių: čia autorei pavyko su gogolišku imantrumu ir kalbos šmaikštumu sukurti deramą sceną. Bet kad ir kaip garbstomas, asmeniškai nepasirodo kunigaikštis Algirdas: apie jo charakterį ir šauniuosius žygius sužinome iš pačios rašytojos žodžių. Jo šermenų aprašymas uždeda kaip ir vainiką visam kūriniiui, tuo atžymint svarbų epochinį įvykį Lietuvos istorijoje. Kaip ir Algirdas, šešėly lieka ir Vytautas su Jogaila. Geri žodžiai tenka Algirdo būdo tvirtumui: "Tiekas metų iki gilių žilavės jo smegenys gebėjo veikti saikia tverme -

dirbo it laikrodis, be atga jos ... Ir būdo tvirtumą: ką sumanęs vykdys be svyravimo, bei bailaus atidėlio jimo. Netgi nesekmėse negniužo ir nesiblaškę, skaudžiausi kirčiai atšokdavo, lygu nuo akmens uolos" (II, p. 369). O ir Algirdo brolieno Vytauto keliama paprastumas ir išmintis: "Mėgia Vytautas susitikti ir su paprastais žmoneliais. Pakalbina jis ir elgetą pakelėje, netgi piemenuką prie galvijų kaimenės ... Ir Vytautas nuo jaunumės išstebėjo: vien tasai valdovas tyrtai sėdi soste, kuris eina iš vieno su žmonėm, juos globoja. O riestai tokiame, kur valdinius vien baime tramdo arba vėzdu per galvą ..." (II, p. 318).

Žodingumas ir stiliaus lankstumas - pačios gerosios P. Orintaitės romano savybės. Tas žodingumas bus tikrai mielas pasismaginimas vyresniajam skaitytojui, bet jaunesniajam ar jauniausiam bus, be abejo, sunkiau bei kandamas ir jis pasiges tų gausių retesnių žodžių paaiškinimo, kurio paprastai patys rašytojai prie savo kūrinių nemėgsta dėti, bet kuris tolydžio bus jau būtinai reikalingas. Kokia, sakytum, barokiškai žodinga P. Orintaitės kalba, matyti kad ir iš šio pavyzdėlio: "Žalgus did-

bernis kliugiai kvaknoja, dygia pabarzdę užvertę, luitinius dantis atvėrę, taip spraginamai linksma. Išsiklikia sočiai, tarsi kvatulio priepoliu ištiktas, ligi apilsta" (II, p. 295).

Kai kur stilių jaučiama Daukanto, Valančiaus, Krėvės atgarsių, bet jie greit nusčiuva savitame rašytojos stiliuje. Lygiai kaip ir dainelių tekstai, pamušti liaudies dainos atgarsiais, rodo gaiva lingą autorės lyrizmą.

Kad ir istorinis, ne kartą romanas prabyla į mus šios dienos reikalais: "Juk po teisybei - broliškos meilės stoko jome. Pavojui grumzdžiant, krūvon burtis nesuskatome. Argi derėjo piau-tis, amžinai rietis tarpusavyje, lygu šunim dėl kaulo? Pa vydu ir kerštu ėstis, klastos spyriais ir piktais skundais niokotis?" (II, p. 259). Arba: "Mūsuose dabartės - išdavikų nėra! Tieji skystaširdžiai, minkšto būdo išlepėliai, visi verstakailiai - klūpsčiom nušliaužė aniems tarnauti! O mes tiktai - bijome vergystėje apsiprasti. Šliužais pavirsti ..." (II, p. 261).

Petronėlė Orintaitė. ERELIŲ KUORAI; romanas. Išleido Viltis, 1976. 386 p. Kaina \$8.00. Iliustravo Marija Žymantienė.

ERELIŲ KUORAI

naujas Petronėlės Orintaitės
istorinis romanas

— — — — I Š K I R P T I — — — —

Dirva

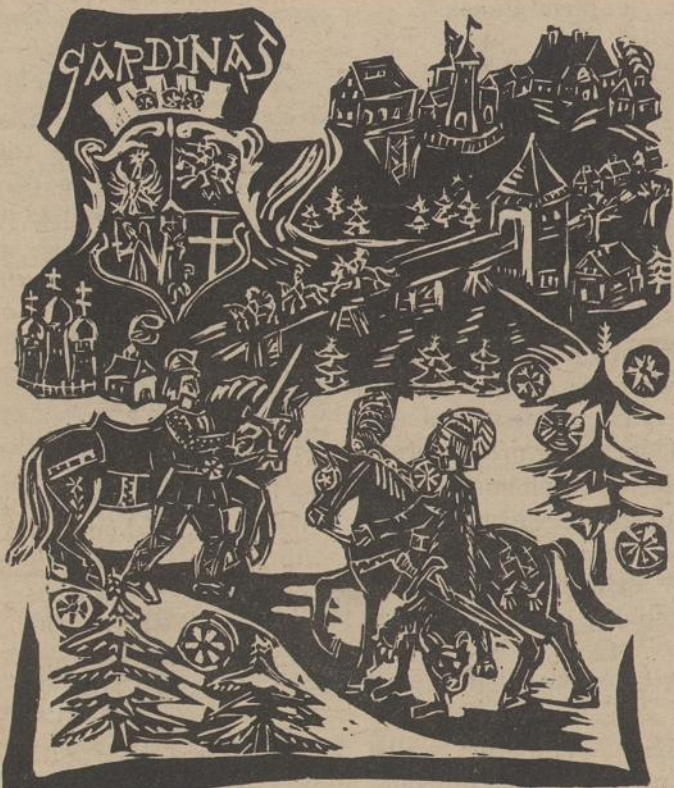
P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

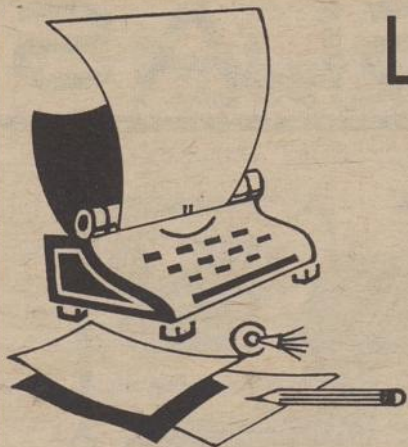
Siunčiu 8 dol. ir prašau atsiųsti knygą ERELIŲ KUORAI

Pavardė ir vardas

Adresas

Al. Žymantienė 76.

LAIŠKAI DIRVAI

IŠEIVIJOS JAUNIMAS IR VILNIAUS KURSAI

Gerbiamas Redaktorau,

ačiū Jums, kad Jūs net pirmame savo vertingo laikraščio puslapyje išspausdinote inž. Algio Sperausko pareiškimą, kuriame jis iškelia pavojus mūsų tautiniam ir religiniam reikalui, susidarančius iš jaunimo siuntimo į Vilniaus kursus ar į okupanto kontroliuojamas neva lituanistines stovyklas. Tai vertas platesnio dėmesio išpėjimas studentams, tėvams ir apskritai mūsų visuomenei.

Minėto rašto autorius apgailestauja, kad politiniai veiksniai, organizacijos ir kiti nepasmerkė tų kursų organizatorių ir siunčiančiųjų į juos mūsų jaunimą ir vaikus.

Norime atkreipti dėmesį, kad susidarančius iš tų kursų pavojus yra pakartotinai kėlę savo pareiškimuose, žodžiu ir spaudoje, Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybės žmonės, o paskutiniame Amerikos Lietuvos Tarybos suvažiavime Chicagoje lapkričio 13 d. buvo tuo reikalu

priimta labai aiški rezoliucija (No. 10), kuri skamba taip: „Suvažiavimas konstatuoja, kad vaikų vežiojimas į okupuotos Lietuvos pionierių stovyklas ir studentų vykimą į vadinamus lituanistinius kursus Vilniuje sudaro pavojų jaunimui objektyviai nusiteikti Nepriklausomos Lietuvos atkūrimo atžvilgiu, įneša nepasitenkinimo išvejos lietuviuose, nesiderina su veiksmų nutarimais 1966 metų sausio mėn. 22-23 d. Clevelande ir 1974 m. spalio mėn. 26-27 d. White Plains, New York, ir todėl pasisako prieš tokių kelionių organizavimą ir prašo išveijos organizacijų vadovybes, švietimo ir lietuviybės išlaikymo vadovus bei pavienius tėvus labiau derintis prie nuostatų apie bendravimą su kraštu, kad nebūtų kenkiama Lietuvos valstybiniam testinumui ir Lietuvių tautos pastangoms išsivaduoti iš okupacijos.“

ALT Informacija
1977 m. kovo 9 d.

I ANTANO JUODVALKIO STRAIPSNI ATSILIEPIANT

Dirvos š. m. sausio 27 d. laidoje, straipsnyje „Naująją JAV LB Krašto valdybą pasitinkant“, A. Juodvalkis iškelia visą eilę bendruomeninių klausimų, kuriuos, nors ir gerokai pavėluotai, negaliu iškeisti nepalietęs.

Valdybos sąstatas

Naujosios JAV LB Krašto valdybos sąstato praplėtimą iššaukė gyvenimo reikalavimai — noras į bendruomeninės veiklos rūpesčius įjungti anksčiau ne kultivuotas darbo sritis, ir taip pat nuo kai kurių postų atimti kiek darbo naštos. Už praplėtimą pasisakiau paskutinioje JAV LB Tarybos sesijoje, ir man suteiktus pirmininko mandata, pasistengiau sąstato praplėtimą įvykdyti.

A. Juodvalkiui tam tikrų abejonių kelia vicepirmininkų Vidurio ir Vakarų valstijoms postų įvedimas į LB Krašto valdybą. Kelia jis klausimą, o kas rūpinsis kitomis valstijomis? Tebūna man leista trumpai paaiškinti šių postų atsiradimo istoriją. Minėtos LB Tarybos sesijos metu, Chicagoje, man jau esant išrinktam

Krašto valdybos pirmininku, bendruomeninės veiklos rūpesčiais teko dalintis su Vakarų apygardos pirm. inž. V. Vidugiriu ir dar keliais asmenimis. V. Vidugiris man nusiskundė, kad dideli atstumai skiria jo vadovaujamą apygardą nuo LB centro, tad ar nevertėtų ryšių artimesniam palaikymui ir organizaciniam svoriui užtikrinti turėti vieną Krašto valdybos narį JAV Vakaruose. Pažadų nedaviau, tačiau klausimas mane sudomino ir komplektuodamas naująją krašto valdybą šį postą įvedžiau.

Turint valdybos narį vakarų valstybėms, nedaug teko svarstyti, kad apsispręstiau už panašaus posto sutvėrimą ir JAV Vidurio vakarų valstijoms. Šiuo atveju sprendimą lėmė ne tik atstumo klausimas, bet taip pat svarba Krašto valdybos narį turėti „išveijos sostinėje“ Chicagoje, kur mūsų svarbiausieji organizaciniai ir kultūriniai centrai.

Nemanau, kad minimus postus įvedus į Krašto valdybą buvo nuvertinta LB apygardų reikšmė. Parinktieji vicepirmininkai (J. Činga ir M. Jakaitis), patys buvę apygardų pirmininkais, problemas pažįsta, apygardų paskirtį žino. Jų

postai nelygintini Muravjovo laikų „general-gubernatorių“ postams. Be to, naujųjų Krašto valdybos vicepirmininkų postai apima žymiai didesnes geografines ribas ir jų veiklos paskirtis skirtinga nuo apygardų. Kol kas nesigailiu padaryto sprendimo — darbo ir garbės visiems užteks. Krašto valdybai esant Philadelphijoje, nemačiau prasmės panašų postą įkurti Rytinėse valstybėse.

Pasaulėžiūrinis nepriklausomumas

Jaučiuos kaltu, kad spaudos skiltyse keliomis eilutėmis bandydamas supažindinti su kiekvienu LB Krašto valdybos nariu, ideologinio priklausomumo atžvilgiu neišlaikiau vientisumo — vienus paminėjau, o kitus ne. Dar blogiau, kad ant p. Juodvalkio užtraukiau rūstybę tų, kuriuos jis pavadino „bepalviais“. Blogos valios ar tikslo nuspėti neturėjau. Valdyba sudarydamas be atsižvelgimo į pasaulėžiūrinį priklausomumą, nepridaviau šiam klausimui svarbos ir straipsnį betrumpindamas, ėmiau ir nesuminėjau.

A. Juodvalkio straipsnį perskaitęs, įdomumo dėlei, ėmiau ir išvedžiau suvestinę, kuri kai kam gali būti įdomi. Politinio priklausomumo atžvilgiu valdyboje esantieji nariai klasifikuotini sekančiais: frontininkai (3), krikšč. demokratai (2), tautininkai — LAS (2), nepriklausomi (8). Čia būtina pridėti, kad neesu tikras ar priklausantieji turi partijos bilietą. Ideologiniu atžvilgiu skirstomasi sekančiais: skautai (5), ateitininkai (5), neolituonai (1), Lietuvos Vyčiai (2).

Greitos informacijos svarba

Pilnai sutinku su A. Juodvalkiu, kad mūsų LB organų išrinkimas ir sudarymas per ilgai užtrunka. Norint išvengti priekaištų, dabartinė rinkiminė procedūra sukomplikuota iki aukščiausio laipsnio. Neki taip yra su Tarybos rinkimų rezultatų išvedimu, apeliacijomis, sesijos sušaukimu ir pirmininko išrinkimu, ir Krašto valdybos narių patvirtinimu. Biurokratizmas, neturint apmokamų štabų, darbą tik užvilkina. Nelaimė, kai dar vasara įsiterpia. Yra būtina pristinti procedūrą, rinkimus vykdyti ankstyvą pavasarį, kad dar prieš vasaros atostogas naujoji Krašto valdyba galėtų būti LB Tarybos patvirtinta.

JAV LB Tarybos sudėtis

LB Tarybos sudėties klausimas mūsų visuomenėje gan plačiai diskutuojamas. Vieni siūlo Tarybą sudaryti federaciniu principu, organizacijoms skiriant sa-

vo atstovus (panašiai kaip ALTA ar VLIKas), kiti ją nori sudaryti išimtinai iš apylinkių pirmininkų, trečios nariais nori matyti vien tik tiesioginių rinkimų būdu išrinktus asmenis. Pačioje Taryboje, tur būt, daugiausia šalininkų kol kas turi dabartinis metodas, tai yra, 60 atstovų rinktų tiesioginiuose rinkimuose, 10 apygardų pirmininkų ir Krašto valdybos nariai. Paminėtina, kad Krašto valdybos nariai nedalyvauja pirmininko rinkimuose, Krašto valdybos narių patvirtinime, ir nebalsoja Krašto valdybai statant pasitikėjimo klausimą. A. Juodvalkis stebisi, kad LB Taryboje „įstatymų leidžiamoji ir kontroliuojamoji įstaiga būtų sujungta su vykdomąja valdžia“.

Man, asmeniškai, miego dėl to prarasti netenka. Šiuo metu į LB Tarybą įeinu kaip tiesioginiuose rinkimuose išrinktas narys. Panašiu būdu į Tarybą yra išrinkti kiti trys Krašto valdybos nariai. Ankstyvesnėse Tarybose dvi kadencijas į Tarybą įėjau išimtinai kaip Krašto valdybos narys. Tada mano ir valdyboje bendradarbių pažiūra dėl įėjimo į Tarybą buvo žmogiškai paprasta: „Dirbame vakarais ir savaitgaliais, o Tarybon išrinktieji, kurie mums algos nemoka, kritikuos mūsų atliktus darbus ir mokins kaip veikti!“ Sutinku, tai skamba neteisiškai, neatsižvelgia į įstatymų leidžiamųjų ir vykdomųjų šakų pasidalinimą, bet tai yra konkreti išveijos visuomeninio gyvenimo sąlygų išdava. Esu nuomonės, kad nepertoli ta diena, kada Taryba bent dalinai išleis ir apylinkių pirmininkus. Asmeniškai tą pasiūlymą remčiau. Nesipriešinu ir dabartiniam Tarybos sudarymo būdai. Jis kompromisinis, tačiau mažai tepažeidžias LB rinkimais atneštosios demokratinės santvarkos.

Algimantas S. Gečys
JAV LB Krašto Valdybos
pirmininkas

KOLABORANTAI NIRŠTA

Atsirado mūsų tarpe visokio atspalvio kolaborantų ir jų spaudos, tačiau jie labai pasiūliausia, jeigu juos pavadini tikru vardu. Kas nežino Broklyno „Vienybės“, kuri dabar retai bepasirodo, nes prarado daug skaitytojų dėl savo jau seniai užimtos protarybinės linijos. Viena savo straipsnyje, apžvelgdamas Amerikos lietuvių spaudą, apie dabartinę „Vienybę“ trumpai ir dalykiškai parašiau: „Liberali su stipria tendencija bendradarbiauti su susovietintos Lietuvos valdžia“ (Liberal, with strong tendencies of collaboration with Sovietized Lithuania's authorities, žr.

„Lituanus“, 1976, nr. 1, p. 47). Vienas „Vienybės“ redaktorių, net nedrįsęs pasirašyti, užsimanė tatau pakeisti ir mane pakaltinti, kad aš pridavęs visokių ten klaidų (žr. nr. 1, 1977). Kas tą laikraštuką pavarto, aiškiai galėjo pastebėti, kad ten garbinami pavergtos Lietuvos ir sovietų pareigūnai, kaip Deržinskaitė-Piliušenko, Juškys, Zenkavičius, Vladimirovas ir kiti. Apie juos buvo palankiausiai rašoma, daromi su jais pasikalbėjimai, dedamos jų nuotraukos. Okupuotoj Lietuvoj apsilankiusių įspūdžiai perteikiami šviesiausiomis spalvomis.

Apie Juozą Tysliavą irgi teisingai mano parašyta, kad jo 1940-61 m. redaguota „Vienybė“ laikėsi tautiškos linijos (kodėl mano pavartotas žodis „nationalist“ išverstas į „tautininkišką“?) Visi žino, koks yra skirtumas tarp Lietuvoje veikusių Lietuvių Tautininkų Sąjungos ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos. Tačiau jos abi atstovauja tautinei minčiai. Tokia kryptimi „Vienybė“ redagavo ir J. Tysliava. Negi dabar norės Juozą Tysliavą padaryti liberalu ar komunistu? Kaip sakoma, jis karte apsisverstų, jei nebūtų buvęs sudegintas. O dabar jau senokai „Vienybės“ nebegalima pavadinti „Tautiška“ arba „tautine“.

Paskutiniu metu „Vienybės“ uolumas garbinti sovietinę santvarką Lietuvoje buvo kiek atvėses. Ar vėl pradės iš naujo deginti smilkalus?

Dr. Jonas Balys

1ST CLASS SKILLED
BLANCHARD GRINDER
OPERATOR
LATHE OPR-BRIDGEPORT OPR
MACHINISTS
WELDERS
GAR MANUFACTURING CO.
6835 MONROE BLVD.
TAYLOR, MICH. (11-12)

OPPORTUNITY FOR
PROFESSIONAL HELP
For 126 Bed General Hospital
RN SUPERVISOR
11 P. M. — 7 A. M. SHIFT
Salary commensurate with experience
& ability.
ALSO
REGISTERED NURSES
FOR ALL SERVICES AND SHIFTS.
ESPECIALLY
FOR 3-11 & 11-7 SHIFT.
REGISTERED NURSES FOR
I.C.U. & C.C.U. 3-11 SHIFT.
Good starting salary, liberal personnel
policies and fringe benefits. Living
quarters available.
APPLY CALL OR WRITE TO
PERSONNEL DIRECTOR
BECKLEY HOSPITAL INC.
1007 S. OAKWOOD AVE.
BECKLEY, W. VA. 25307
304-252-6437 (11-20)

POSITIONS AVAILABLE
for
REGISTERED PHYSICAL
THERAPISTS
For both home health care and physical
therapy department in a
progressive community hospital in
Athens, Ga. Salary commensurate
with experience and ability.
Apply call or write to Personnel Dept.
ST. MARY'S HOSPITAL
1230 Baxter St.
Athens, Ga. 30601
404-548-5171
E.O.E. (3-12)

WANTED EXPERIENCED
MACHINE REPAIRMEN
Must be fully qualified to repair drill
presses, lathes, mills, gear machinery,
and make shafts and bearings as
needed. Full benefit program & ample
overtime opportunities.
MELLING TOOL CO.
145 W. MONROE ST.
JACKSON, MICH. 49204
1-517-784-3179 (10-19)

BENDRADARBIAVIMAS

KAZIMIERAS NAUSĖDAS

Bronys Raila, besibardamas su Skirpstu dėl melų, užsimena apie savo bendradarbiavimą Dirvoje ir pastebi, kad dabar tas žodis tapo keiksmazodžiu.

Kodėl bendradarbiavimas tapo keiksmazodžiu?

Kai pirmą kartą čia Venezuoloje mus aplankė vyskupas V. Brizgys, jis mums kalbėjo apie pabėgėlių ambasadorystę. Sakė, kad mes turime būti lietuvių ambasadoriais. Jis tą mintį labai gražiai išdėstė.

Pirmoji kiekvieno gero ambasadoriaus sąlyga — ambasadorius turi atsakingai žinoti, ką sakyti ir ką tylėti.

Ką Br. Raila sako savo Dialoge su lietuviais? Jo mintis — Maskva per kultūrinį bendradarbiavimą nori su mumis pažaisti. Jo atsakymas — žaidimą priimkime, žaiskime. Raila žino to žaidimo pavojus, jis apie tuos pavojus kalba. Bet kas žaidimą laimės, pareis nuo mūsų. Anot Railos žaidimą laimės tie, kurie mokės geriau žaisti. Jo mintis dar ir ta, kad kultūrinio žaidimo nori ir kraštas, jo dauguma, jo patriotinė dalis. Toji krašto dalis mums žaidimą padės laimėti.

Antroji Dialogo mintis yra rezistencija. Jis kelia mintį, kad Lietuvoje rezistencija yra, bet emigracijoje jos nėra. Jo mintis — emigracija turi rezistenciją organizuoti ir jungtis prie krašte esančios rezistencijos, emigracija turi krašto rezistencijai padėti. Kas, kur, kaip, tai praktikos reikalas.

Tai dvi Railos idėjos. Dėl tų abiejų idėjų neturėjimo ar atmetimo Raila Dialoge išbara visus, ką tik pakeliui sutiko nueidamas ir pareidamas, visus veiksmus, visus politikus, visus veikėjus, pavadindamas juos griuvėsiais, pelėsiais, gangrena, vėžio ligos graužimais.

Kai užverčiau paskutinį Dialogo puslapį, pagalvojau: gražiai viskas pasakyta, genialiai ir su aistra tos dvi idėjos įrodytos, bet dalykas ne viešam svarstymui ir dėl to kyla klausimas, ar Dialogas duos naudos, ar žalos? Gal dėl to V. Rastenis, recenzuodamas Dialogą Akiračiuose, priėjo išvados: Dialogas labai karštas, bet ne traktatas. Traktatu vadinama mokslo veikala. Reiškia, jei Dialogas nėra traktatas, nėra mokslas, tai jis nieko nepamokina. Gal Rastenis per stipriai pasako. Dialogas daug ko pamokina. Daug turi gražių pasakytų teisingų minčių. Bet tas gražias ir teisingas mintis, geras ambasadorius, įvertinęs pragma-

tiškų kriteriumu, viešai nesakytų. Pragmatizmas negali atmesti idėjų, idėjas reikia svarstyti. Ir Raila savo idėjas turėtų pragmatiškai svarstyti, nes ir Raila turėtų būti geru lietuvių ambasadoriumi. Ir jam turėtų būti kriteriumu, ką viešumai sakyti ir ką tylėti.

Jeigu vesti kultūrinio bendradarbiavimo žaidimą, tai kyla klausimas, kas tą žaidimą organizuos, kas jį ves, kas žais? Ten tam reikalui yra suorganizuotas specialus komitetas. Raila bara visus veiksmus, visus veikėjus, kad jie savo vardu nusiima to žaidimo. Bet žaidimas vyksta. Bet tarpe yra to žaidimo žaidėjai, yra komanda ir, tur būt, yra tos komandos kapitonas. Kas tas kapitonas? Rastenis, Raila? Nežinau. Tik aišku, kad žaidimą organizuoja anas komitetas, esąs ten. Į ką tas komitetas pas mus, siūlydamas rungtynes, kreipiasi? Į Vliką, į Altą nesikreipė ir nesikreipia. Bet žaidimas vyksta. Reiškia tenykštis komitetas pasirenka žaidėjus, sudaro žaidimo komandas čia. Komiskas reikalas. Kas tokius žaidimus gali laimėti? Kas tuos žaidimus laimėjo? Atsakyti palieku Rasteniui su Raila.

Kai žaidėjas iš čia vyksta žaisti ten, kas jį pasirenka, kas kviečia? Tai daro tenykštis komitetas. Kokioje buityje mūsų žaidėjas ten žaidžia? Aišku, bolševikinėje. Su bolševikinėmis prakalbomis, su internacionalu. Kai žaidėjai iš ten atvyksta žaisti čia, kokioje buityje jie žaidžia? Skaičiau, kad čionykščiai žaidimų organizatoriai iš žaidimo salės pašalino kryžių, tautinę vėliavą, Vytį. Daugumoje atvejų, tūlas rašė

man, tų "fašistinių" simbolių nereikia pašalinti, nes jų ten paprastai nebūna. Ar prieš žaidimą, ar po žaidimo būna sugiedamas mūsų Himnas? Sako, kad jau buvo daug pasiekta, nes nuo Internacionalo giedojimo atsisakyta. Valio didvyriškoji rezistencija!

Ten žaidimai vyksta bolševikinėje buityje. Toji bolševikinė buitis pratęsta žaidimams ir čia.

Tur būt iš vergijos laikų paeina posakis: "jei negali įkasti į ranką, bučiuok ją". Kad ten yra priversti bučiuoti ranką, tas visiems žinoma. Reikalaujama ranką bučiuoti su entuziazmu. Tokių yra labai mažai. Dauguma, pabučiavę ranką, nusiukę parodo liežuvį ar špygą, nors ir kišenėje. Taip prasideda rezistencija. Iš feodalinių laikų paeina vokiečių posakis — pas kunigaikštį eik tik tada, kai jis tave šaukia. Reiškia, kai esi priverstas eiti. Ir ten tas posakis yra praktikoje. Pas Kremliaus imperijos kunigaikščius einama, kai nėra kitos išeities. Kas norės jiems rankas bučiuoti savanoriškai?

Taip prasidėjo, taip ten eina Railos vadinamoji antroji idėja — rezistencija. Dabar ten rezistencija vyksta liežuvio ir špygos parodymu, pajuokiančiu anekdotu, pasaka, kontrarevoliucine daina, į bažnyčias ėjimu, vaikų krikštyjimu, kryžiuų nešiojimu, gėlių ant miško brolių kapų dėjimu, tautiniu vėliavų iškėlimu, spekuliacija, "visuomenės" turto vogimu, stribų ir policijos apmušimu, kančiomis kalėjimuose, psichiatrinėse ligoninėse ir ištrėmimu. Taip pat samizdatų ar dažibao rašymu ir platinimu. Raila apsiverkia

Dialoge sužinojęs, kad samizdatai ateina iš Maskvos, Leningrado, Lenkijos, Ukrainos, net iš Čekoslovakijos, bet nei vienas nepasirodęs iš emigrantinių lietuvių sluoksnių.

Bendradarbiavimą, dialogą su "kraštu" V. Rastenis su savo draugais pradėjo kelerius metus prieš Railai Dialogą išleidžiant. Jeigu ten joks samizdatas iš emigrantinių sluoksnių nepasirodė, tai reiškia, kad nei Rastenis, nei jo draugai nei vieno samizdato neparašė, jų raudonos imperijos pasiuntiniams į kišenes neįkišo. Jei būtų parašė ir tiems "dideliems patriotams" į kišenes įkišė, samizdatai ten būtų pasirodę. Idomu, ar pats Raila, gerdamas čerkutę su Noreika, jam kokį samizdatą į kišene įkišo. Raila tikriausiai įkišo, bet ar Noreika jį nuvežė? Jeigu Noreika Railos samizdato nenuvežė, žaidimas pralaimėtas, čerkutė gerta be reikalo.

Keista, dėl antrosios Railos idėjos — rezistencijos mūsų spaudoje jokių ginčų, jokių peštynių. Tyla kaip kapuose. Kodėl? Ar nebus dėl to, kad tai, ką kiti žino, o aš čia, kaip mažas vabalėlis džiu glėse tik nujačiu, kad Railos vėją į savo bures pagriebė kiti: yra kontaktai, yra ryšiai, yra rezistencija ten ir yra jai pagalba iš čia.

Rastenio ir Railos rezistencinės burės liko be vėjo.

Skirpstas Railos klausia, ko pyksti? Tai labai piktas klausimas. Tokiu žiaurių klausimų Raila nėra užsitarnavęs. Nereikia pamiršti, kad Raila Lietuvoje buvo tautininkas tarpe pirmųjų, čia visas savo stipriausias jėgas paskyrė rašydamas Dirvoje, tautininkams turi palikęs daug nuopelnų. Ką Raila Skirpstui gali atsakyti? Dialogas su kraštu pralaimėtas, kultūrinis bendravimas pralaimėtas, Railos rezistencinės burės liko

be vėjo. Kažkas krašto rezistencijai padeda. Su Raila tas kažkas dėl tos idėjos visai nesiginčija, pasakytume, jį ignoruoja. Skirpstas turėtų suprasti Railą, jo nusivylimą ir jo tokiomis klausimais neerzinti. Raila nėra kaltas. Kaltas yra jo nepragmatiškumas. Raila yra patriotas, didelis patriotas, tikrai ne mažesnis patriotas, kaip Skirpstas. Aš visuomet Railai turėjau geriausių jausmų. Tie mano jausmai nepasikeitė net ir po to, kai Raila tautinei srovei per Akiračius paleido patį didžiausį keiksmazodį pasaulyje. Žmogus gali apsirikti. Jis manė, kad E. Čekienė jį Dirvos vedamuoju bara. Gi Čekienė apie jį visai net negalvojo tą vedamąjį rašydama.

Dabar dėl tų Skirpsto penkiolikos melų. Esu tikras, kad Raila Skirpsto barinių Baronaitei vieną žodį prisitaikė sau. Mat, vienu žodeliu Baronaite ir Raila yra vienoje lentelėje. Tas žodelis, toks nekaltas, nieko bendro nei su bendradarbiavimu, nei su Baronaite palankios nuomonės pareiškimu Gimtajam kraštui ir, mano nuomone, visai be reikalo pasakytas, tikriausiai Railos jausmus sudrumstė. Nervai, per didelis jautrumas. Railos nepragmatiškumas jį išvedė iš kelio ir nuvedė į šunkelius. Tuose šunkeliuose jis pasidarė palydovu tų, su kuriais visa gyvenima mušėsi. N. E. Sūdovis, kalbėdamas apie ryšius su tauta, sako: "Neskaitant komunistinių laikraščių beliko tai idėjai ištikima Vienybė; protarpiais Dirvoje subanguoja jiems palankesnė mintis (V. Rastenis), bet tuoj pat prieš ją piestu stoji priešinga (Br. Raila) (Vieni Vieni 357 pusl.). Štai Railos tragedija. Mušėsi su tais, kuriuos dabar palydi, dabar reikia muštis su tais, su kuriais ėjo. Štai kodėl bendradarbiavimas Railai tapo keiksmazodžiu. Kitame numeryje: Railos moralė.

• LB East St. Louis apylinkė per išdininką J. Juodakį atsiuntė Dirvai paremti auką 10 dol. Ačiū.

• LB Los Angeles apylinkės valdyba paskyrė Dirvai auką 15 dol. Išdininkė Danutė Žygaitė, siųsdama čekį, rašo: "Su malonumu skaitome Dirvos puslapius įvairiomis temomis. Linkime ir toliau skleisti mums taip brangų lietuvišką žodį. Priimkite nors ir mažą mūsų LB apylinkės paramą". Ačiū už auką ir malonius žodžius.

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS & SET UP MEN Experienced on National Acmes. Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Days, 50 to 55 hour week. Excellent pay, fringes and working conditions. Call 313-426-4637 DEXTER AUTOMATIC PRODUCTS COMPANY 3045 Broad St. Dexter, Mich. 48130 (9-29)

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1977 M.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643

Tel. (312) 238-9787

VIENOS SAVAITES EKSKURSIJOS

\$859.00

(Maskva, Vilnius, Maskva)

#1 — GEGUZĖS MĖN. 2 D.; #1-A — GEGUZĖS MĖN. 9 D.;

#11 — RUGSEJO MĖN. 26 D.; #12 — SPALIO MĖN. 10 D.;

#13 — SPALIO MĖN. 17 D.

VISOS KAINOS PAŽYMĖTOS NUO BOSTONO AR NEW YORKO — NUO CHICAGO PRIDĖTI DAR \$121.00

DVIEJŲ SAVAIČIŲ EKSKURSIJOS

#3 — BIRŽELIO MĖN. 4 d. — Maskva, Vilnius, Ryga, Leningradas, Helsinki	\$1,189.00
#4 — BIRŽELIO MĖN. 26 d. — Maskva, Vilnius, Lucernas, Lugano, Zeneva (Sveicarija)	\$1,278.00
#5 — LIEPOS MĖN. 4 d. — Maskva, Vilnius, Roma	\$1,274.00
#6 — LIEPOS MĖN. 9 d. — Maskva, Vilnius, Ryga, Leningradas, Helsinki	\$1,217.00
#7 — LIEPOS MĖN. 18 d. — Maskva, Vilnius, Lucernas, Muenchenas, Baden-Baden, (Sveicarija ir Vokietija) Bazelis	\$1,337.00
#8 — RUGPĖČIO MĖN. 1 d. — Maskva, Vilnius, Roma	\$1,274.00
#9 — RUGPĖČIO MĖN. 15 d. — Maskva, Vilnius, Leningradas, Helsinki	\$1,171.00
#10 — RUGSEJO MĖN. 3 d. — Maskva, Vilnius, Roma	\$1,274.00
#14 — GRUODŽIO MĖN. 20 d. — Maskva, Vilnius, Ryga	\$1,138.00

Visos ekskursijos apmoka KAUNĄ ir TRAKUS (Prices subject to change)

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENES SKRIDIMAS Į LONDONĄ — 2 ar 3 savaitės — \$355 iš Chicago, Liepos mėn. 29 d. — išvykimas

Taip pat parduodame skridimus (charters) iš

Chicago į Varšuvą	— nuo \$439.00
į Frankfurtą	— nuo \$349.00
į Los Angeles	— nuo \$149.00
į Romą	— nuo \$399.00

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

VISUR PAMINĖTA VASARIO 16-JI

Visose didesnėse ir mažesnėse Australijos lietuvių kolonijose buvo labai gražiai paminėta Vasario 16-sios šventė.

SYDNĖJUJE visą šventės programą išpildė jaunimas. Minėjimą atidarė, nesenai teisę baigęs Ričardas Badauskas, kai pagrindinę dienos paskaitą skaitė Jūratė Reisgytė, savo kalboje pabrėždama, kad mūsų Australijos jaunimas dar nėra nutolęs nuo pagrindinių lietuvių tikslų, tik jų darbo eiga ir metodai yra gal būt skirtingi nuo vyresniosios kartos. Tą visą labai gerai įrodė kova ir nenuilstamas darbas prieš buv. min. pirmininką Whitlam'ą, laimint Lietuvos pavergimo atšaukimą. Lietuva ir lietuviška meilė savai tautai Australijos lietuvių tarpe dar yra labai gili. Meninę dalį atliko deklamacijomis ir dainomis: Rita Barkutė, Gražina Žigaitytė-Hurba, Eglė Suchowersky, Darius Gakas, Audrutė Šlitterytė, Loreta Savickaitė ir Marinos Cox vadovaujama jaunųjų šokėjų tautinių šokių grupė. Minėjimo metu buvo paskelbtas jaunųjų spaudos darbuotojų premijos laimėtojas. Šią premiją buvo paskyręs Australijos Liet. Fondas ir ją laimėtojai Rimui Milašui įteikė Sydnejaus atstovas B. Stašionis.

ADELAIDĖJE 59-sios Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo minėjimas prasidėjo Lietuvių Namų sode lyje ir Lietuvių Katalikų Centre pakeliant vėliavas. Iškilmingos pamaldos buvo laikomos šv. Kazimiero bažnyčioje. Iškilmingas minėjimas įvyko Lietuvių Namuose, kurį atidarė Apylinkės Valdybos pirmininkas V. Neverauskas. Nuoširdžius sveikinimus pareiškė estų, latvių ir ukrainiečių atstovai. Po abiturientų pagerbimo ir apdovanojimo, pagrindinę paskaitą skaitė buvęs Adelaidės ilgametis klebonas ir parapijos steigėjas, svečias iš Romos mons. dr. P. Jatulis, patiekdamas labai įdomių istorinių faktų. Iškilmingoje dalyje Apyl. pirmininkas iškvietė naująją ALB Garbės Narę E. Reisonienę ir ją apdovanojo Nepriklausomos Lietuvos Trijų Prezidentų medaliumi. Meninę dalį atliko teatras "Vaidila" duodami ištrauką iš B. Sruogos "Milžino paunksmė", ir Lituanian choras. Minėjimas buvo baigtas Lietuvos Himnu ir vėliau vėliavų nuleidimu.

MELBOURNE minėjimas buvo pradėtas iškilmingomis pamaldomis, visoms organizacijoms dalyvaujant

su savo vėliavomis. Vėliau Lietuvių Namuose svečias iš Sydnejaus, Australijos Liet. Bendruomenės pirmininkas prof. dr. A. Kabaila skaitė turiningą ir išsamią paskaitą, po to sekant meniniai daliai, kurią atliko paskiri menininkai ir Dainos Sambūris. Prieš minėjimą prie paminklo buvo padėta daug gėlių. Apylinkės Valdyba kvietė visus melbourniškius Vasario 16-ją dieną, kuri buvo vidury savaitės, savo šeimose turėti iškilmingą vakarienę, pakeliant ir tostą už Lietuvą.

PERTH'o mažoje lietuvių kolonijoje, po iškilmingų pamaldų, iškilmingą minėjimą pradėjo Apyl. Valdybos pirmininkė P. Liutikienė, paprašydama tylos minutę pagerbti mūsų patriarcho dr. J. Basanavičiaus 50-ties metų mirties metinės. Minėjime dalyvavo australų aukšti svečiai: darbo ir imigracijos ministeris B. Grayden, parlamento narys J. Martyr, P. Pearson — World of Freedom League pirmininkas ir sekretorius dr. P. Cranley, taip pat estų, latvių ir ukrainiečių atstovai. Aukštieji svečiai pasakė sveikinimo žodžius, kai pagrindinę paskaitą anglų kalba skaitė P. Kalinauskas. Meninę dalį atliko pavieniai tautinių šokių grupės "Šatrija" nariai ir visa grupė, po ko jų vadovė P. Miliauskienė buvo apdovanota gėlėmis. Minėjimas buvo gausus ir labai pasisekęs.

NEWCASTLE, gražiai išdekoruotoje J. Ivinskienės, dr. A. Ivinskio, E. Kutkienės ir G. Kantrimienės salėje, atsilankant dideliu skaičiumi lietuvių minėjimą pradėdant Apyl. Valdybos pirm. Alf. Šernui. Pagrindinę paskaitą skaitė Krašto Valdybos vicepirm. Vyt. Patašius. Meninėje dalyje J. Barštytė skaitė poemą "Rambynas". Po oficialios dalies sekė smagus pobūvis.

GYVATARAS IR VADOVĖ DĖKOJA

Su didžiausiu pasisekimu Australijoje viešėjusi Hamiltono "Gyvataro" grupė

ir jos vadovė G. Breichmanienė Australijos lietuviams atsiuntė padėkos laišką, rašydama: "Jau kuris laikas praslinko, kai palikome svetingą ir šiltą Australijos šalį ir grįžome į priešingą žemės rutulio dalį — šaltą ir sniego pūgose paskendusią Kanadą. Daug ašarų ten Sydney aerodrome palikome. Lėktuve, šalia manęs atsisėdo jaunas vyras iš San Francisco, kuris kartu su Gyvataru atskrido į Australiją, o dabar grįžo namo. Jis klausinėjo ir nesuprato, kad vykdam į Australiją buvom linksmi ir laimingi, gi dabar visos merginos ašaroja. Ilgai jam truko, kol jis suprato mūsų grupės odisėją Australijoje ir ten paliktas širdis... Daug esame apkele, bet tikrai Australijos lietuviai yra kažkuo ypatingi. Labai daug širdies parodė, ko mes nei vienas niekada neužmiršime". Taip skamba dalis vadovės padėkos žodžių. Atrodo buvo neblogai jiems ir dar daug geriau mums. Padėkos ženklai, kaip spaudos žmogus, prieš pora dienų iš Kanados, vadovės G. Breichmanienės siųstą ir pasirašytą, gavau ir aš puikų "Gyvataro" 25-rių metų Jubiliejinį leidinį, kuris ir man neleis pamiršti tų malonių momentų stebint ir dalyvaujant su "Gyvataru" Australijoje. Ačiū labai, p. Breichmanienė.

IŠSKIRTINA MOTERIS

Australijos, ypatingai Adelaidės lietuvių gyvenime, Lidijos Šimkutės-Povienės vardas yra ypatingai gerai žinomas. Ji menininkė, artistė, paskaitininkė, poetė, paskutiniųjų kelių metų Australijos lietuvių lauko teniso čempionė, prieš tai buvusi krepšininkė ir, žinoma, dar galima būtų surasti daug ką, kur Lidija dalyvauja ir savo neaprepiamais talentais pasirodo labai gera. Tai jauna moteris, pilna energijos ir tautinio sąmoningumo. Norėdama savo lietuvių kalbos žinojimą padaryti tobulu, ji 1973 m. įstojo į Amerikoje veikiančią Pedagoginį Lituanistikos Institutą, mokindamasi korespondenciniu būdu, prieš tai labai gerais pažymiais baigusi Viktorijos valstijos Lituanistinius Kursus, taip pat korespon-

denciniu būdu. Po trijų sunkaus darbo metų, be visų kitų darbų dar auginant ir jauną šeimą, Lidija Pedagoginį Institutą baigė 1976 metais irgi labai gerais pažymiais, gaudama teisę lituanistines studijas tęsti šio Instituto Specialiame kurse. Sveikinant Lidiją, linkimą ir toliau visuose frontuose skinti pergalės vainikus.

LIETUVIS EKSPEDICIJOJE

Šių metų pradžioje iš Australijos prasidėjo labai įdomi ekspedicija per visą Pietų Ameriką, pradedant Ekvadore, vėliau keliaujant per Andų kalnus ir Amazonės upę, iš kurios bus plaukiama per Pietinį Atlantą iki Karibų jūros ir iš čia iki Ispanijos. Šioje ekspedicijoje grupėje dalyvauti buvo pakviestas ir sydnėjškis, nesenai universitetą baigęs, mechanikos inžinierius Povilas Janavičius, taip pat mums žinomo keliautojo, apie kurio nuotykius New Guinea buvau anksčiau rašęs, Jurgio Janavičiaus sū-

nus. Šią ekspediciją organizavo žinomas tyrinėtojas Vital Alsarkai ją finansuoja Panamos, Ekvadoro ir Ispanijos vyriausybės, remiant ir Amerikos "National Geographic" žurnalo, kuriame vėliau matysime įdomias šios kelionės nuotraukas ir aprašymus.

KITA ŽURNALISTIKOS LAUREATĖ

Be Australijos Lietuvių Fondo žurnalistinės premijos laimėtojo Rimo Milašo, kuris "Mūsų Pastogėje" redaguoja "Studentų žodį" ir bendradarbiauja skautinėje spaudoje, šiam jaunam gimnazijos mokytojui rašant ir savąją kūrybą lietuviškai, antra laimėtoja yra jaunoji žurnalistė Ginta Viliūnaitė, laimėjusi Lietuvių žurnalistų S-gos Amerikoje paskirtą jaunųjų žurnalistų premiją. Ši jauna Sydnejaus humanitarinių mokslų studentė be "Mūsų Pastogės" bendradarbiauja "Skautų Aide" ir yra labai aktyvi visame lietuviškame gyvenime, ypatingai jaunimo tarpe.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRY S MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖ

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

Chicagos lietuviai

ANTANAS JUODVALKIS

LITERATŪRINIAI PIETŪS

Gal kiek keistokai skamba pavadinimas, nes esame pratę pietus vadinti įprastiniais vardais: skaniais, iškilmingais, puikiais ir t.t. Ši kartą taip išėjo, kad DIRVAI atstatyti komiteto rengti pietūs, tapo literatūriniais.

Pietūs įvyko kovo 6 d. LT Namuose. Renginys turėjo du tikslus: įteikti 1976 m. DIRVOS novelės konkurso laimėtojai rašytojai Birutei Pūkelevičiūtei mecenato Simo Kašelio premiją ir ta pačia proga padidinti DIRVAI atstatyti kapitalą. Pietus atidarydamas ta prasme ir kalbėjo komiteto pirmininkas Petras Bučas.

Pirmoje dalyje buvo atlikta kultūrinė dalis. Vilija Kerelytė papasakojo apie laureatės rašytojos Birutės Pūkelevičiūtės nueitą gyvenimo ir kūrybos kelią. Jos kalbą spausdinama atskirai.

B. Pūkelevičiūtė ir DIRVOS novelės konkursą laimi ne pirmą kartą. Prieš dvejus metus, toje pačioje salėje, ta pati Vilija Kerelytė pravedė popietę su B. Pūkelevičiūte, kurios metu buvo įteikta 1974 m. premija.

VILTIES draugijos pirm. K. Pocius sveikina laureatę B. Pūkelevičiūtę ir džiaugiasi mecenato Simo Kašelio ištesėjimu, per 15 metų skirti literatūrinės premijas. Vieno žmogaus nesumušamas rekordas.

Mecenatas Simas Kašelis, su dzūkišku nuoširdumu, džiaugėsi, kad yra rašančių ir laimėčių premijas. Pavergtas rašytojas turi rašyti ką diktuoja komunistinė partija, o ne rašytojo širdis, todėl tremties rašytojai ypatingai turi būti vertinami. Jis nežada trauktis iš gyvenimo, bet jei taip ir įvyktų, tai premijos ir toliau būtų skiriamos. Sveikina laimėtoją Birutę Pūkelevičiūtę ir įteikia premiją.

Laureatė Birutė Pūke-

vičiūtė linkėjo DIRVAI greičiau atsikelti iš gaisro griuvėsių, o Simui Kašeliui — nepavargti berašant laureatams čekius.

Po to, laureatė paskaitė savo kūrybos. Sparnuotu rašytojos ir aktorės žodžiu, nukėlė klausytojus į tolimąjį Montrealį, kur ji pradėjo pirmuosius įsikūrimo žingsnius. Toliau paskaitė ištrauką iš premijuotos novelės "Grįžimas". Su aktorės ekspresija ir įsijautimu skaitytas kūrinys klausytojuose paliko neišdildomą įspūdį. Girdėjome, kaip vėjas daužėsi ant aukštų elevatoriaus stogų, taikstydamasis pagriebti ir žemyn nublokšti dažytojus. Girdėjome trauksimų elektros lempučių garsus ir matėme du raudonus takus, nusidriekusius iš benešančių ir varvančių su dažais indų.

Pabaigai deklamavo apie pavasarį ir meilę. Klausytojai buvo sužavėti jos kūryba ir puikiu perdavimu. Kaip ir Milašiaus praėjusios savaitės popietėje, laureatė susilaukė šilto pritarimo, o rengėjai papuošė puikia orchidėja.

Tuo literatūrinė dalis, užtrukusi apie 1 val. laiko, buvo baigta ir pereita prie DIRVAI paremti pietų. Namų šeimininko rūpesčiu, buvo patiekti valgiai, o trokštantieji pasirūpino gėrimais. "Vilties" draugijos ir ALT S-gos valdybos bei DIRVOS redaktoriaus vardu, "Vilties" draugijos pirmininkas K. Pocius išreiškė padėką DIRVOS atstatymo komitetui už sudarytą progą ne tik literatūriniai pabendrauti, bet ir paremti Dirvos leidėją "Viltį".

Dirva vis dar tebėra kampininkė-nuomininkė ir neturi savo pastogės. Per visus metus dėtos pastangos sukelti reikiamą kapitalą, dar nėra pasiekusios tikslo. Reikia sukelti trūkstantį 31,000 dol. kapitalą, kad galima būtų įsigyti tinkamas patalpas. Prašė susirinku-

Laureatė Birutė Pūkelevičiūtė tarp vakaro rengėjų ir Vilties vadovybės narių. Iš kairės: Pr. Kašiuba, K. Pocius, B. Paplėnienė, B. Pūkelevičiūtė, V. Kerelytė, P. Bučas ir T. Blinstrubas. A. Plaušinaičio nuotr.

Dail. A. Rūkštelės dovanotą paveikslą Pr. Kašiuba įteikia laimingajai Liudai Paplauskienai. A. Plaušinaičio nuotr.

siųjų dar kartą atverti savo pinigines ir paremti lietuvišką laikraštį. Ragino įsigyti loterijos bilietus, dail. Antano Rūkštelės Dirvai dovanotam paveikslui laimėti ir padidinti savo įnašus "Vilties" draugijai.

Į kvietimą atsiliepė su šimtinėmis: K. Pocius, Eug. Barčkus ir J. Jurkūnas, o kiti po mažiau. Gautas aukos prašoko 1200 dol. Dail. A. Rūkštelės paveikslą laimėjo Liuda Paplauskienė.

Premijos įteikimo ir Dirvai paremti pietuose daly-

vavo per 140 asm. Tas parodo, kad visuomenė rengėjų pastangas vertina ir remia.

GRANDINĖLĖS KONCERTAS CHICAGOJE

PLB valdyba š. m. kovo 5 d. Marijos auditorijoje surengė clevelandiškės GRANDINĖLĖS koncertą. Prisirinko pilnutėlė salė ir balkonas. Lygiai 7 val. vak. gėsta šviesos, pasigirsta muzikos garsai, gilumoje rodomi Lietuvos vaizdai. Į sceną išoka įvairiaspalviais tautiniais rūbais pasipuošusios poros. Vienas šokis gena kitą, vienas už kitą smagesnis, vienas už kitą patrauklesnis. O tų šokėjų vikrumas, judesių tikslumas, rūbų tvarkingumas, galėjo patenkinti ir reikliausią žiūrovą. Prie didesnių pastangų ir dėmesio, galima pasiekti tiesiog profesionališką lygį. Už tai pagarba GRANDINĖLĖS vadovams ir visiems talkininkams, o taip pat ir šokėjams.

Bekonzertuojant, šokėjai net kelis kartus keitė aprangą, pritaikant šokio pasiskirčiai ir charakteriui.

Kiekvienas šokėjas turi net po kelias eilutes, kurias reikėjo atsivežti, nesuglamžyti ir neištepti. Visų rūbai suglaistyti, išvalyti, nei raukšlėlės, nei dėmelės, lyg tik ką atsiimti iš valyklos. Tai nedažnas mūsų tautinių šokių pažymys.

Šokių programa sudaryta ir paskirstyta į 3 dalis su mažomis 5 ir 10 min. tikslomis pertraukomis. Spektaklių laikų pradėjo ir numatyto laikų užbaigė. Jokių užvilkinimų, jokių delsimų, jokių laukimų ar tuščių scenų. Viskas tiksliai suplanuota ir įvykdyta, lyg televizijos programoje.

Pirmoje dalyje **Kepurinė**, ypač sukūringas ir gyvas Rokiškio kadrilis (panašų kadrilių dar gimnazistu būnant teko su kaimo jauniu pačiam šokti). **Našlinis Jonkelis**, naujas ir įdomus merginų talkašokis, vyrų šokis **Mikita**, mano parapijinis šokis. **Trapukas** ir **klumpakojis** (visi klumpėti žemaitiškam klumpėm).

Po trumpos 5 min. pertraukos, vyrai tiesiog baletiška, pašoko **Gaidį**. Gyvas, įdomus ir vaizdingas šokis, susilaukęs gyvų publikos (Nukelta į 10 psl.)

Beverly Shores svečių stalas premijos įteikimo pobūvyje su svečių iš Australijos Jonu Kedžiu, News Digest International redaktorium. Sėdi iš kairės: J. Mildažis, E. Pocienė, A. Žukauskienė, p. Orentienė, J. Kedys iš Australijos, T. Mildažienė ir K. Žukauskas.

K. Pocius nuotr.

Chicagoje...

(Atkelta iš 9 psl.)

likos apdodimentų. Kregždėlių šokių pašoko vienos merginos. Tai daugiau džiaugsmo ir viltingo pavasario šokis. Antrą dalį užbaigė jaunimo žaidimais Našlė.

Trečioje dalyje pašoko Mesėdį, Viliotinį, Atbulinį, Bergždenikas, Siaulelę, Rezginėlę ir Tryptinį. Programą baigė Rusniečio šokiu. Pažymėtinas Begždenikių šokis, kur įvedami vėliniai, norį suvilioti kaimo mergužėles.

Visi šokiai paliko malonų įspūdį ir publikos buvo labai šiltai priimti. Nesigailėta plojimų ir valiavimų. Pabaigoje, scenoje pasirodęs GRANDINĖLĖS vadovas Liudas Sagys, rengėjų buvo apdovanotas gėlių puokšte, o visi šokėjai gavo didelį krepšį įvairiaspalvių rožių. Jokiu kalbų ar padėkų — nė žodžio. Viskas surašyta programoje ir kas norėjo galėjo pasiskaityti ir sužinoti.

Grandinėlės vadovybę sudaro didokas būrys žinovų ir talkininkų. Programoje surašyti 20 mergaičių ir 10 berniukų šokėjų, 8 muzikantai, valdyba, tėvų ir globos komitetai.

Chicagoje koncertui rengti komitetą sudarė: Kostas Dočkus (pirm.), Sofija Džiugienė, Jonė Bobinienė, Jadzė Dočkienė, Marija Remienė ir Vladas Būtenas.

Šviesos ir spec. efektai: Česlovas Rukuiža ir dail. Jurgis Daugvila. Plakatas dail. Vilijos Eivaitės.

Clevelando Grandinėlė yra plačiai žinomas šokių vienetas. Su savo koncertais yra aplankęs ne tik Amerikos lietuvių centrus, bet turėjo išvykas į Europą ir Pietų Ameriką. Iš savo gastrolų atsivežė puikiausius įvertinimus ir atsiliepimus.

Prie šios koncertinės grupės veikia pastovi pradinė šokių mokykla, užtikrinanti jauną prieauglį.

★

Kaip spaudoje teko skaityti, rengėjai pelną skiria liuanistinėms studijoms prie Kent State universiteto. Šios studijos veikia vasaros metu, o išeinamas liuanistikos kursas studentams duoda kreditus. Šie liuanistiniai kursai pasižymi lietuviškumu, kuris neprievertinamas iš vadovybės, bet patys klausytojai apsisprendžia taip laikyti.

Spaudoje ir net veiksmų suvažiavimuose nuolat linksniojami Vilniaus liuanistiniai kursai, bet niekas nekreipia dėmesio į prie Kent State universiteto organizuojamus kursus. Nereikėtų užmiršti čia pat esančių liuanistinių kursų. Reikia studentus raginti juose dalyvauti ir skirti jiems stipendijas. Kent State litua-

nistiniai kursai yra labai vertingas inšas ir visų lietuvių remtinas. Jais rūpinasi PLJ S-gos Ryšių Centras, o remia PLB valdyba.

VAKARONĖ SU POETU KAZIU BRADŪNU

Vakaronė įvyko kovo 4 d. Jaunimo Centro kavinėje. Atidarė ir pravedė kun. Algimantas Kezys, S. J. Pasveikino visus varduvinius Kazimierus-as, ypač šiltą žodį skyrė poetui Kazui Bradūnui ir jo bendrakaivei Kazytei. Vardadienis tai tik atsitiktinis sutapimas ir visi susirinko ne vardadienių švęsti, bet pasidžiaugti nauju kūrybinio laimėjimu, nauja poezijos knyga — ALKANA KELIONĖ.

KAZYS BRADŪNAS

ALKANA KELIONĖ

Apie Kazio Bradūno gyvenimą ir kūrybą kalbėjo svečias iš tolimojo Montrelio, literatūros kritikas ir esėistas Vytautas Jonynas. Šiais metais Kazys Bradūnas yra daugiopas suakutvininkas: 60 metų amžiaus, 40 metų literatūrinio darbo, 25 metai nuo ŽEMĖS antologijos ir dabar naujos

poezijos knygos pasirodymo.

K. Bradūnas būdamas vos 20 metų pradėjo redaguoti "Ateitį" (1937-1938 m.), "Aidus" (1945-1948 m.), "Žemės" antologiją, dalyvavo "Literatūros Lankų" red. kolektyve ir nuo 1961 m. yra DRAUGO kultūrinio savaitinio priedo redaktorius. Kas bent kiek yra susipažinęs su redagavimo darbu žino, kad tai yra sunkus, daug nervų bei kantrybės reikalaujantis darbas. Reikia surasti bendradarbius, suformuoti rašinių kryptį, laiku gauti raštus. Ne visi bendradarbiai pasižymi punktualumu ir pažadų ištesėjimu, o laikraštį kiekvieną savaitę skaitytojams reikia laiku išleisti.

Greta nuolatinio redaktoriaus ir kūrybinio darbo, dar suredagavo veikalus: "Lietuvių literatūra sve-

tur" ir "Lietuvių poezija III". Daug rašo publicistinių straipsnių kultūrinėmis temomis.

Bradūno kūrinių forma paprasta, sakiniai trumpi ir aiškūs. Jo poezijoje vyrauja žemė, jos grožis ir prie jos prisirišimas. Įpinamas ir epinis bruožas, apsakoma tautą ištikusi Dievo rykštė. Sielojasi tautos rusinimu, knygų naikinimu, dvidešimto amžiaus barbarišku.

Prelegentas Vyt. Jonynas su poetu susipažino ne kokiose literatūrinėse popietėse, bet karių pratinų aikštėje. Tas ryšys su mažesniais ar didesniais trūkiais, išsilaikė iki šių laikų.

Pabaigai poetas Kazys Bradūnas paskaitė pluoštą eilėraščių iš naujosios knygos "Alkana Kelionė" ir pridėjo dar niekur nespausdintų.

Moterų kolektyvas (šiai popietei) poetą Kazį Bradūną ir prelegentą Vytautą Jonyną papuošė gvazdikų, o Kazei Bradūnienei įteikė gėlių puokštę. Jų pastangomis visi dalyviai buvo patenkinti.

Vakaronė buvo gera ir galėjo pretenduoti į pilną akademiją.

RENGINIAI

Lietuvių Tautiniuose Namuose: kovo 19 d. (šeštadienį). Liet. Taut. Namų dešimtmečio minėjimas. Programoje aktorius Henrikas Kačinskas ir Zita Kevalaitytė-Visockienė.

Kovo 20 d. (sekmadienį). Kultūrinė popietė su dr. Rimg. Nemicku.

Marijos auditorijoje: kovo 26, 27 ir balandžio 3 d. Chicago lietuvių operos pastatymai. Statoma Gounod 5 veiksmų opera "Romeo ir Julija". Diriguoja maestro A. Kučiūnas. Partitina paskubėti įsigyti iš anksto bilietus.

Jaunimo Centre: kovo 18-26: Magdalenos Stankūnienės dailės paroda.

Kovo 19: Juozinių vakaras. Rengia Jaunimo Centras.

Kovo 20: Koncertas. Rengia Putnamo seselių rėmėjos.

KR. DONELAIČIO MOKYKLOSE CHICAGOJ

Vasario 19 d. Kr. Donelaičio mokyklos minėjo Lietuvos nepriklausomybės šventę.

Įnešus JAV, Lietuvos ir mokyklos vėliavas, visi mokiniai sugiedojo JAV ir Lietuvos himnus. Po trumpo ir reikšmingo direktoriaus J. Širkos žodžio, prasidėjo meninė programa. Ją atliko įvairių klasių ir skyrių mokiniai, paruošti mokytojų: O. Jagėlienės, V. Atkinson, V. Gutausko, R. Kleinaitytės, A. Ramanauskaitės, I. Smieliauskiene ir Br. Stravinskiene. Visą programą užkurdavo Vytautas Kasniūnas ir ji buvo perduota Lithuanian Forum radijo programoje vasario 20 d. Programai vadovavo Daina Antanaitytė, VI kl. mok.

Programa pradėta su Lietuvių Chartos skaitymu, atliktu 16 aukštesniosios mokyklos mokinių, kanklėmis pritariant R. Dapkutei, A. Eitutytei ir R. Pakštaitei. Po to pradinės mokyklos mokinių choras, vad. mokytojai A. Ramanauskaitei, padainavo keletą dainų.

V kl. mokiniai A. Gerulis, A. Pabedinskas, R. Bielskytė ir D. Polikaitytė deklamavo B. Brazdžionio eilėraštį "Lietuva iš tolo", o VII kl. mok. Rasa Veselkaitė padeklamavo K. Bradūno "Barbarai bijo". D. Polikaitis, VI kl. paskambino Chopino "Polinaise Militaire". "Šalis prie Baltijos krantų" montażą atliko šeštojo sk. mokiniai, o savo rašinėlį šia tema skaitė Rūta Stroputė. Pradinės ir aukštesniosios mokyklos mokiniai (II ir III sk., V, VI ir VIII B kl.) pašoko penkis tautinius šokius. Minėjimo metu mokykloms paremti 100 dol. auką įteikė Vincas Senda, o jam padėjo Tėvų komiteto pirm. J. Variakojis ir V. Meiluvienė.

Programos pabaigoje pasirodė aukštesniosios mokyklos choras su penkiomis dainomis, o tada visi abiejų mokyklų mokiniai sudainavo dainą "su mokslu į rytą", muz. J. Zdaniaus.

Robertas Vitas, VII kl.

Kr. Donelaičio liuanistinės mokyklos mokiniai atliekant Vasario 16 programą.

V. Noreikos nuotr.

LIETUVIŲ OPERA

Charles Gounod

5 v. opera

Romeo ir Julija

SPEKTAKLIAI 1977 m. kovo 26 d., 8 val. vakare

kovo 27 d., 3 val. popiet

balandžio 3 d., 3 val. popiet

Marijos mokyklos auditorijoje, Chicago, Illinois

Diriguoja — ALEKSANDRAS KUČIŪNAS

Dekuratorius — James Maronek

Bilietai MARGINIUOSE, 2511 W. 69th St.

Biletų kainos: parterėje — \$12.50, 10, 8, 6;

balkone — \$11, 7.50, 5.

Paštu užsakantieji, prašomi prisijusti čekį, įrašant Lithuanian Opera ir pasinaudoti šia atkarpa:

LITHUANIAN OPERA	
6905 So. Artesian Ave.	
Chicago, Illinois 60629	
Prašau prisijusti	bil. po dol. spektakliui
Prašau prisijusti	bil. po dol. spektakliui
Vardas ir Pavardė	
Adresas	
Telefonas	

Birutė Pūkelevičiūtė — Dirvos laureatė

VILIJA KERELYTĖ

"Nepažįstami vieni kitiems ir nepažįstami sau. Išsviesti tuštumon, kaip žvaigždynai — skriejam ir sukamės kibirkščiuojančiais ratais, pirmojo judesio ranka pastūmėti ir nebesulaikomi. Sušvitę, lyg žaibai dviejų jėgų grumtynėse — pakaitomis jas išpažįstam ir abiejų vienodai geidžiam.

Todėl, kai atsigręžiam veidu į saulę, mūsų akyse blykstelį dangaus atšvaitai. Tada mes statom bokštus ir liejam varpus, tada sudegam skiemenis į naują žodį ir be baimės sekam laikrodžius, nes žemei nebejuntam jokio prierašumo.

Abi mūsų rankos padėtos ant svarstyklių — ant dešinės ir ant kairiosios, kad būtų išlaikyta amžinoji pusiausvyra."

Džiugu, kad pasitaiko nors ir retai tokios progos kaip šiandien, kada mes galime pasidžiaugti asmenybe, reta asmenybe, kuri visomis savo jėgomis stengiasi visus pakelti iš pilkos kasdienybės, nori supažindinti, priminti ir parodyti kas miela, brangu artima.

Moteris — jautrumo iškūnijimas. Pajuntanti žmogaus sielą, mokanti prieiti savo taikliu žodžiu prie kiekvieno, suteikianti šviesią akimirką žmogui jojo kartais pilkame gyvenime.

Asmenybė kalbanti į mus visus: vaiką, jaunuolį, suaugusį, ir sidabru pasipuošusį senelį.

Jos lakus, sparnuotas žodis, lengvai suprantamas ir brangus. Čia kalbu apie

mums visiems pažįstamą ir brangią Birutę Pūkelevičiūtę.

Atsiminkime pvz. romaną, "Aštuonis Lapus". Atrodo, kad kartu su autore prabėgi Laisvės Alėja, pamatai žydinčius kašтанus, sustoji padūmoti prie Saulės rūmų ir palipėjus Vytauto kalnu, apžvelgi visą Kauną.

Mes jannuoliai esame dėkingi, Birutei Pūkelevičiūtei už tokį aiškų sukurta vaizdą — to krašto kuriame gimė mūsų tėvai — bet kurio mes, deja neturime teisės pamatyti.

Birutė Pūkelevičiūtė gimė Kaune. Baigė Kauno 8-tąją gimnaziją, kuri laisvosios Lietuvos laikais buvo vadinama Saulės gimnazija. Baigusi gimnaziją, buvo priimta į Vytauto Didžiojo Universitetą kur studijavo germanistiką, o vėliau žurnalistiką.

Birutė Pūkelevičiūtė plati, šakota asmenybė. Ji rašytoja, dramaturgė, režisierė, aktorė.

Jau 1941 m. ji reiškėsi Jaunimo Teatre, Kaune. 1944 m. pradėjo reikštis kaip literatė. Pradėjo rašyti eiles. Jos pirmoji knyga — "Metūgės" išvydo pasaulį. Vokietijoje begyvendama, Augsburgėje įsijungė į Lietuvių Dramos teatrą.

1948 m. Birutė Pūkelevičiūtė tapo likimo nublokšta į Kanadą, kur ji visas jėgas vispusiškai sudėjo kūrybai. Tenai ji rašė, režisavo, vaidino. Tada pasirodė premijos skirtos jai, pasirodė sce-

L.S.T. 1977 m. Kultūrinio savaitgalio stovyklos, iškylančios š. m. liepos mėn. 2-4 d.d. Union Pier, Mich. organizacinė komisija. Iš kairės sėdi: N. Martinkus, Komisijos pirmininkas E. Vengianskas, V. Išganaitis, S. Cecevičienė, LŠST pirmininkas K. Milkovaitis ir S. Bernatavičius. Stovi — A. Gailius, B. Aniulis, J. Pocius, K. Vidžius, K. Pumputis, J. Petrauskas, A. Markauskas, S. Paulauskas ir S. Juozaitis. Nuotraukoje nėra J. Jasičia. P. Malėtos nuotr.

nai pritaikyti veikalai, pasigirdo plokštelės.

Tokių gabumų žmonių, kaip Birutė Pūkelevičiūtė mažai yra. Gražu, kad žmogaus sugebėjimus ir sunkų darbą įvertina mūsų kultūriniai židiniai. Birutei Pūkelevičiūtei buvo suteiktos "Draugo" premijos, laimėtos už romanus "Aštuoni Lapai", "Rugsėjo šeštadienis", "Naujųjų Metų istorija".

Minėjau, kad Birutė Pūkelevičiūtė pasižymėjo kaip režisierė ir dramaturgė. To pasėkoje, scenoje pasirodė K. Borutos veikalas: "Baltaragio malūnas".

Dramos premijos skirtos dvi: Pirmoji, "Aukso žašis", pagal kurią buvo suktas pirmasis lietuviškas spalvotas filmas, ir antra premija skirta už "Palikimą".

Metams einant, mūsų rašytoja buvo apdovanota "Dirvos" premijomis.

1974 m. "Kaip Arvis išėjo į žmonės", ir šiais metais "Grįžimas".

Premijuota jos daina — "Paskutinis Birželis". Birutė Pūkelevičiūtė savo vaizdžia plunksna patraukė ir kiekvieno mažulio širdelę.

Ir kaip džiugu, kad mūsų mažieji su išskėstomis rankutėmis laukia dovanėlių — pvz. "Peliukas ir Plaštakės", "Daržovių Gegužinė", "Klementina ir Valentina", "Rimas pas Kęstutį", "Kalėdų dovana", ir "Skraidantis Paršiukas".

Ką jau bekalbėt apie mūsų jaunojo atžalyno džiaugsmą, kada jie galėjo patys pasireikšti kaip aktoriai, anglų kalboje susuktoje filmoje, apie lietuvių kalėdinius papročius.

Taigi baigiant, leiskite man dar kartą prabilti Birutės Pūkelevičiūtės parašytais žodžiais, kurie randa si "Aštuoniuose Lapuose".

"Laimingi kūdikiai! Jūs nežinot savo žemės, raidės ir žodžio kainos. Šimtmečių svajonė, laimėta per aukas ir pasišventimą — jūs paveldėjot įpėdinystės teisę. Lengva širdim, kaip pridėra vienturčiams.

Jums reikės išpirkti kraujo palikimą — savo pirmgimystę, vyšnių sodų

ŠAULIŲ KULTŪRINIO SAVAITGALIO STOVYKLA

Š. m. liepos mėn. 2-4 d.d. Union Pier, Mich. įvyks Lietuvos šaulių Sąjungos Tremtyje, 1977 metų Kultūrinio savaitgalio stovykla.

Stovyklai parinktas "Gintaro" vaarvietės rajonas, kuris yra Michigano ežero pakrantėje, gražios gamtos,

balta žydėjimą ir visas džiaugsmingas vaikystės Velykas.

Jūs būsit lygiateisiai kankiniai — prarasit paveldėtą dalį ir savo rankom atsiimsit.

Kad žerėtų trys vidurdienio spalvos — geltona, žalia ir raudona, kad spindėtų sidabro piniguose išdidžiai nukalti žodžiai: Lietuvos Respublika."

• Čiurlionio Galerijos, Inc. birželio mėn. 4 d. parodai tautine tema sudaryta šios sudėties komisija: prof. Adomas Varnas, Janis Strodīs, Juozas Mielulis Povilas Kaupas ir galerijos atstovas. Ši komisija atrinks kūrinius parodai ir skirs Čiurlionio Galerijos, Inc. \$1000 premiją už geriausią kūrinių.

Lietuviai dailininkai kviečiami iki gegužės 1 d. pristatyti savo kūrinių skaidres ar spalvotas nuotraukas. Chicago ir apylinkės dailininkai vietoj skaidrių gali pristatyti pačius kūrinius. Parodai galima siūlyti iki dešimties kūrinių.

Komisijos parodai atrinktųjų darbų juoda-balta fotografijos katalogui ir spaudai pristatomos Čiurlionio Galerijai, Inc. 4038 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632 iki gegužės 21 d., o patys kūriniai — iki gegužės 28 d.

• "Pirmieji žingsniai", Kr. Donelaičio mokyklos Chicagoje mokinių leidžiamo laikraščelio, išėjo šių metų 2 numeris vasario mėnesio proga. Laikraštėly yra ypač daug rašinių ir vaikų poezijos apie Vasario 16-tąją ir šios datos istorinius įvykius. Redakcinė priežiūra — D. Bindokienės ir V. Musonytės.

pušimis apaugusioje ir mums Baltijos pajūrį primenančioje, aplinkoje. Vasarvietėje, savo patalpose, turi sąlygas susirinkimams, posėdžiams, sportinėms varžyboms ir kt. priemonės, reikalingas panašaus pobūdžio stovyklai praveisti.

"Gitaro" vasarvietė - stovyklavietė yra prie US 12 kelio, lengvai pasiekama Chicagos, Detroito, Clevelando, Kanados ir kitų vietovių šauliams ir svečiams, atvykstantiems stovyklauti.

Atsižvelgiant į čia nurodytas sąlygas, LŠST vadovybė, radusi kalbamą vietą tinkama stovyklai, pavedė ją suorganizuoti ir praveisti Chicagos Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos pirminkui Edmundui Vengianskui, 3931 So. Talman Ave., Chicagos, Ill. 60632. Telef. 312-247-3341.

Jau pradėti organizacinės komisijos, stovyklos planavimo, programos, dienotvarkės sudarymo ir kiti pasirošiamieji darbai.

LŠST Centro Valdybos pareigūnams, gyvenantiems Chicagos apylinkėje ir vietos šaulių padalinių vadovybėms mielai sutikus stovyklos organizavimo bei paruošimo darbams talkininkauti, š. m. vasario mėn. 6 d. pasitarime, buvo sudaryta Stovyklos Organizacinė Komisija, kurios pirmininkas — stovyklos viršininkas yra E. Vengianskas.

Norintieji stovykloje dalyvauti per šaulių padalinių vadovybes, registruojamasi iki š. m. birželio mėn. 1 d. Stovyklos mokestis, įskaitant registracijos, kambario ir maitinimosi, asmeniui — 50 dolerių.

Stovyklos organizaciniai darbai entuziastingai vykdomi ir tikimasi tinkamai bei laiku juos atlikti. Kadangi stovyklos pasisekimas priklauso nuo susidomėjimo ir gausaus dalyvių skaičiaus, todėl, jau dabar iš anksto, kviečiami visi LŠST nariai, vadovai, svečiai ir plačioji lietuviškoji visuomenė, kuri domisi šauliškąja veikla, š. m. liepos mėn. 2-4 d.d. LŠST Kultūrinio Savaitgalio Stovykloje, Union Pier, Mich. gaučiai dalyvauti. (Vg)

Vilija Kerelytė kalba apie rašytoją Birutę Pūkelevičiūtę. A. Plaušinaičio nuotr.

Žvilgsnis be kaukės

(REPORTAŽAS IŠ KARNAVALO JAUNIMO CENTRE)

...Prie Jaunimo Centro Chicagoje bausis automobilių susigrūdymas. Iš jų lipa nematyti viduramžių riteriai, Teksaso kaubojai, grakščiois balerinos, Siamo dvynukai, vienaakiai piratai ir daugybė kitokių kaukių. Slidus vasario 19 vakaras mėtosi sniegėmis, tačiau to neįsivaizduojama automobilių vilkstinės, traukiančios į trečiąjį "Mardi Gras", Jaunimo Centre, kurį ir vėl suruošė dešimties organizacijų kolektyvas, vadovaujant dr. A. Pauliui.

Didžiojoje salėje supasi kaspinių, balionų ir prožektorių varšų debesys. Su jais supasi ir sukasi laimingos porėlės. Orkestras beria melodijas, kaip žiedus pavasario vėjas, vienas už kitą gražesnes ir šokėjai banguoja, kaip neramus Michigano ežeras.

Kur nepažvelgsi — jaunimas. Puikus, dailus lietuviškas jaunimas. Su kaukėmis, be kaukių, skuba, rieda koridoriais apžiūrėti visas karnavalo mandrybes, visas programas. Koridoriais dunksi ir didelė Sibiro meška, pasikabinusi kūją su piautuvu, tikrai pakliuvusi ne į tą kompaniją.

Casino Las Vegas

Čiurlionio galerija šį vakarą pavirto į Las Vegas lošimų klubą. Tik įėjęs atsimušu į vyriausią "pirklį" Dirvos nuolatinį reporterį Antaną Juodvalkį, sėdintį prie pinigų stirtomis apkrauto stalo.

— Trauk šimtinę, jei nori laimę išmėginti, — šypsoi iš po sidabrinių garbanų nepavargstantis visų lietuviško jaunimo darbų ir neolituanų globėjas A. Juodvalkis. Kai jaunieji neolituanai darbuojasi prie laimės ratų, prie lošimo stalų, jis visą vakarą dirba kasoje, kartu su besikeičiančiomis Illinois Lietuvių Gydytojų Draugijos Moterų Pagalbinio Vieto ponėmis.

— Ar galiu atnešti gėrimą? — tik pasitraukus nuo kasos sustabdo kaip rožė besišypsanti sesė Loreta, Korp! Neo-Lithuania senjorė.

— Būtinai! Už jūsų sveikata! — keliu stiklą. Salė pilna žmonių. Stalai apsėsti žaidėjų. Visus darbus koordinuoja "prievažda" Algis Modestas.

— Iš kur čia tiek "gemblerių" prisirinko? — stebiuosi.

— Pažiūrėk į mūsų merginas. Gal sužinosi kodėl, — juokiasi. Pasuku prie vieno laimės rato. Būrys žmonių apstojęs. Čia pat ir antras ratas, tik prie jo lošėjų nėra. Tur būt laimės neturi. Ratas tarška, sukamas žaliaplaukės gražuolės ir negaliu atpažinti, kas slėpiasi

po tomis ilgomis blakstienomis.

— Prašau laimę pabandyti! — spindi matytos akys.

— Jolita! Nežinojau, kad tu tiek talentų turi, — čia atpažinau Jolitą Kriaučeliūnaitę, kuri taip puikiai atliko Penktos Tautinių Šokių šventės programos pravedimą.

— Bepigu čia sutraukti minias žmonių ir sukelti tūkstančius, kai turite tokias žvaigždes!

Operos rūmai

Operos kolektyvas, kaip ir pernai, įsikūręs kavinėje. Pernai čia buvo sunku nosį ikišti, o šį vakarą laisvai susėdam prie šešių vietų staliuko ir laukiam padavėjos. Nepasirodo. Baras čia pat. Nesunku ir patiems pasitarnauti. Pranešėjas skelbia programą, kurią išpildo operos vyrų grupė.

— Ar žinai kodėl tušti staliukai? — baksteli kolega.

— Nagi šimet "belly dancers" nėra!

— Negi "belly dancer" geriau už operos chorą?

— Ponas, čia karnavalas. Čia ne operos rūmai!

Su kolega tenka sutikti, kad čia karnavalas, nors visai smagu su vyrais kartu užtraukti "Arą" ar "Pilki keleliai dunda".

— Einam pas medžiotojus, stirnienos paragauti! — nuo stalo visus judina kaimynė Vilija. Apatinės salės vestibulis dar labiau prisigrūdęs jaunimo. Prie "Vaivos" teatro salės minia duris šturmuoja.

— Programa už penkių minučių! — skamba plonas pranešėjos balsas, kurį užmuša vestibulio triukšmas ir orkestro būgnai iš apatinės salės.

— Pirma dvasia, paskiau pilvui, — deklaruoja Algis ir visi grūdamės į "Vaivos" teatrą.

Snieguolės ir Minnie the Pooh

— Į ložes! Prašau į ložes! — šaukia kažkoks pajacas, užsidėjęs ilgą nosį ir kepurę su plunksna. Kokias ložes? Jokių ložų čia nėra. Visi staliukai jau apsėsti, baras apsuptas, visos kėdės pilnos.

— Į ložes! Prašau į priekį! — šaukia pajacas. Grūdamės į priekį, visai prie dekoracijų, kur pajacas stato keletą atneštų papildomų kėdžių.

— Po perkūnais, tai Strolia — atpažįstam pajacą.

— Tai "Vaivos" dirigentas Faustas Strolia.

— Iš kur tas žmogus turi tiek sveikatos, tiek vėjo? — stebisi Aldona. Gėsta salės šviesos ir prasideda progra-

ma. Tuzinas mūsų studentiško jaunimo dainininkų išpildo ištraukas iš muzikinių veikalų "Pelenė", "Snieguolė", amerikoniško "Meškiuko Rudnosiuko" ir daugelio kitų. Skamba duetai, trio, oktetai ir chorai su deklacijomis, su kaukėmis. Ir tenka susimąstyti. Iš kur tas žmogus turi tiek energijos, kad paskui jį seka ir mokyklinis, ir studentiškas, ir jau mokslus baigęs jaunimas? Norint jį paklausti?

— Lietuviška muzika ir daina yra geriausias magnetas mūsų jaunimui, — nusijuoks jums Faustas Strolia, į darbą paleisdamas akordeoną.

— Valio! Bravo! — ploja, šaukia kaip pašėlusio auditorija "Vaivos" kolektyvui už puikią programą.

— Bravo! — šaukia vaidintojų draugai, gausus mūsų studentiškas jaunimas Chicagoje, nuo kurio šį vakarą lūžta Jaunimo Centras.

Stirniena ir unguriai

Medžiotojų ir meškeriojų dvaras įsitaisęs erdvioje apatinėje salėje. Sienos išdekoruotos briedžių ir meškų galvomis. Gal todėl ir Sovietinė Sibiro meška slampinėjo tik pirmam aukšte ir nedrįso nultipti žemyn prie narsių medžiotojų. Nosis riečiantis kvapas sklido per duris. Virtuvės stalai lūžo nuo visokių valgių.

— Stirnienos ir ungurių kotlietai, — linksmas pilietis reklamavo patiekalus.

— Pusė ant pusės. Labai skanu! — visus kvietė.

— Negali būti! Iš kur tiek ungurių? — purtė galvą prie gausaus baro besivašinantį meškerioją.

— Pusė ant pusės. Viena stirna ir vienas unguris, — nenusileido reklamuotojas. Nuotaika čia buvo pašėlusiai gera ir gausūs lankytojai čia vašinosi, kaip senovės bajorai Mindaugo pilėje.

Bostono lietuviai

J. V. SUDUVAS

VASARIO 16-TOSIOS MINĖJIMAS

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dieną vasario 16, 12 val. prie Bostono miesto rotušės buvo pakelta Lietuvos trispalvė vėliava. Prie pakėlimo susirinkusiam būriui lietuvių mero pavaduotojas Ed. Sullivan pasakė gražų sveikinimo žodį. ALT skyriaus pirm. inž. Al. Čaplikas angliškai paaiškino Vasario 16-tosios prasmę ir padėkojo miesto atstovui už pareikštus linkėjimus.

Sekmadienį, vasario 20 d. šventės minėjimas prasidėjo 10:15 val. ryto šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje pamaldomis už Lietuvos laisvę. Gražų pamokslą pasakė parapijos klebonas kun. A. Baltrašiūnas. Nežiūrint didelės sniego audros, 2 val. po pietų iškilmingas šventės minėjimas prasidėjo žmonių pripildytoje Lietuvių Klubo auditorijoje.

Atidarydamas minėjimą, Al. Čaplikas pasveikino gausiai susirinkusius ir pa-

Antras Kaimas

— Programa kas valandą! — reklamavo Antro kaimo šaukliai. Prisigrūdusiai salei žiūrovų kaimas demonstravo senus šikicis. Visi veteranai žino ką daro. — Gerą anekdotą gali klausytis kelis kartus, — tarė Vytas.

Po trumpos programos skubėjome į kaukių parodą. Minia žiūrovų jau buvo pripildžiusi didžiąją salę. Daug buvo kaukių, daug buvo laimėtojų, tik, gaila, jų nebe matėme. Reikėjo vietą užleisti jaunimui, nes čia buvo jų karnavalas.

Br. Juodelis

MNP MANUFACTURING CORP.

Help Wanted in the Following Departments:

COLD NUT FORMER SETUP
HEADER SETUP
HOT NUT FORMER SETUP
ROLLER SETUP

Experience required. Good benefits.

Contact Bob Baur 313-254-1320

(10-12)

MACHINE BUILDERS

Required to assemble precision automation equipment from blueprints and schematics. Those applying be equipped with related hand tools. Position offers an excellent salary, liberal benefits program and the opportunity to join a growing division of a Fortune 500 Company.

Please apply Personnel Department:

INGERSOLL-RAND CO.
AUTOMATIC PRODUCTION SYSTEMS
23400 Halstead Road, Farmington Hills, Mich.
or call 313-477-0800

An Equal Opportunity Employer

(10-11)

prašė įnešti organizacijų vėliavas. Visų bendrai sugiedomi Lietuvos ir Amerikos himnai, kun. A. Baltrašiūnas sukalba maldą už Lietuvą, tylos ir susikaupimo minute gerbiami žuvę Lietuvos laisvės kovose. Toliau minėjimą vesti pirminkas pakvietė jaunosios kartos atstovą inž. Algį Lapšį. Jis atsistojimu pakvietė pagerbti pirmoje eilėje esančius 7-nis savanorius-kūrėjus. Inž. Al. Čaplikas palydėjo prie tribūnos specialiai iš Washingtono atvykusį į minėjimą kongresmaną John Moakley, didelį lietuvių bičiulį. Kongresmanas savo kalboje prabėgo svarbiausius Lietuvos istorijos įvykius, pabrėždamas, kad įvykiams greitai vystantis Lietuva susilauks tokios pat laisvės, kaip Jungtinės Amerikos Valstybės. Latvių bendruomenės vardu sveikino dr. Ilga Dinbergas, raštu sveikino ukrainiečiai ir estai. Gubernatoriaus ir miesto mero proklamacijas perskaitė politinių mokslų absolventas jaunasis Andrius Ambraziejus. Rezoliucijas JAV vyriausybei ir Jungtinėms Tautoms paruošė ir perskaitė dr. Algis Budreckis. Susirinkusių plojimais jos buvo priimtos. Pagrindinė minėjimo kalbą pasakė SLA prezidentas Povilas Dargis, kviesdamas visus vieningai dirbti Lietuvos išlaisvinimui.

Meninę minėjimo programą pradėjo šeštadieninė mokyklos 5-7 metų lietuviukai: Rūta Kalvaitytė, Tomas Zikas, Arvydas Budreckis, Tomas Skrupskelis — jie padeklamavo patriotinių eilėraščių ir drauge padainavo "Lietuviais esame mes gimę". Brocktono lietuvių parapijos mišrus choras, vedamas kompoz. Juliaus Gaidelio padainavo keletą žymesnių kompozicijų užbaigdamas koncertinę dalį: "Lietuva šiaurės pašvais-tė", aukų surinkta keleta tūkstančių dolerių.

• Onos Ivaškienės vadovaujamas Bostono tautinių šokių ansamblis š. m. savo 40 metų jubiliejų. Jis bus atžymėtas pavasarinio jaunimo balium-koncertu gegužės 14 d. Lietuvių Klubo auditorijoje, vadovauja Vytautas Jurgėla.

• Stepono ir Valentinos Minkų vadovaujama radijo programa Naujoje Anglijoje, kovo 27 d. 3:30 val. p. p. rengia koncertą Bostono lietuvių piliečių klubo auditorijoje. Programą atliks J. Gaidelio vadovaujamas vyrų sektetetas. Nuo 2 iki 3 val. p. p. galima bus gauti skanūs lietuviškus pietus. Visi kviečiami atsilankyti.

Floridos lietuviai

J. KUČINSKAS

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Miami lietuviai Vasario 16 d. minėjimą visados pradeda koncertu Bay Front parke. Ilgamečio mūsų veikėjo P. Kaulakio pastangų dėka, Miami miesto simfonis orkestras vieną iš savo koncertų kasmet skiria Lietuvai jos Nepriklausomybės dienoje.

Šiomet toks koncertas įvyko vasario 16 d. 7:45 val. vakare. Programose, kurias paruošė Miami miestas, skambėjo tokia dedikacija: "Special concert celebrating the 59th Lithuanian Independence Day". Koncertas buvo pradėtas Ed. Brazausko vestuviniu maršu, kurio linksmi vestuvių garsai plačiai nuskambėjo parke ir klausytojų buvo šiltai priimti. Toliau buvo sugrota A. Louis Scarmolin "Lietuviška rapsodija No. 1". Nors kompozitorius nėra lietuvis, tačiau jo sukurta rapsodija skambėjo lietuviškomis melodijomis ir jautėsi lietuviška dvasia bei nuotaika. Gražiai nuskambėjo Br. Jonušo maršas "Leiskit į Tėvynę". Orkestro dirigento C. La Monaca paruošta overtiūra iš operos "I Lituani" buvo sugrota su dideli uentuziazmu ir klausytojų atidžiai išklaudyta. Buvo dar pagrota J. Strauss "Žydrasis Dunojus" ir keletas ištraukų iš operetės "My Fair Lady".

Trimis išėjimais, pritariant orkestrui, solistė Nerija Linkevičiūtė, viešnia iš Chicagos padainavo 3 arijas iš operų Figaro vestuves, Trubadūrai ir Samsonas ir Dalila. Solistės dainavimas, nors ir didžiuliam parke, skambėjo plačiai ir pakankamai stipriai, o jos dainuotos arijos buvo gerai paruoštos ir perduotos klausytojams su giliu įsijauti-

mu dainuojamam dalykui. Klausytojai jos dainavimą šiltai priėmė ir nesigailėjo jai paploti. Pati Nerija scenoje buvo jauna, graži, pakankamai kukli ir simpatin-ga.

Programos pranešėjas Gordon Shaw savo kalboje priminė Lietuvos laisvės dienas, jos okupaciją ir šiltais žodžiais išryškino neuilstamą lietuvių politinę veiklą bei pastangas savo kraštą vėl išvaduoti iš svetimųjų priespaudos. Ant galo, paskaitė ištrauką iš Nijolės Sadūnaitės kalbos, pasakytos teisme apie religijos laisvę ir kančios prasmę dėl jos.

Šeštadienį, vasario mėn. 19 d., 12 val. minėjimas buvo tęsiamas St. Joseph bažnyčioje. Mišias atnašavo prel. Balkūnas asistuojant kunigams Abromaičiui, Andriušai ir Razučiui. Patriotinį pamokslą pasakė kun. Andriūška. Jis pasidžiaugė, kad tikėjimo ugnis Lietuvoje yra gana gyva ir okupantui nesiseka jos užgesinti jokiomis priemonėmis. Jis tik į Lietuvos prisikėlimą, nes tauta, kuri kovoja dėl savo laisvės, dėl savo tikėjimo, negali žūti.

Pagrindinis minėjimas įvyko š. m. vasario mėn. 20 d. 3 val. p. p. Minėjimą atidarė Miami Alto pirmininkas P. Šilas, jam talkininkavo Andrijauskaitė. Buvo pagerbtos vėliavos bei žuvę kovoje dėl laisvės. Amerikos ir Lietuvos himnus sugiedojo solistai N. Linkevičiūtė ir B. Prapuolenis, akompanuojant P. Stevens. Invokaciją sukalbėjo prel. Balkūnas. Miami miesto mero proklamaciją perskaitė Andrijauskaitė. Sveikino ukrainiečių, vengrų, lenkų, latvių, estų ir kubiečių atstovai.

Ilgesnę kalbą lietuviškai pasakė Don Kuraitis, svečias iš Chicagos. Jo kalba buvo patriotiška, kiek paįvairinta humoru, susirinkusių maloniai klausoma.

Po Don Kuraičio kalbos, buvo trumpa pertraukėlė, kurios metu buvo renkamos aukos Tautos laisvinimo kovai remti. Aukų buvo surinkta apie 1700 dol.

Buvo perskaitytos ir priimtios rezolucijos.

Meninę minėjimo dalį atliko mūsų jauni solistai Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis. Daug pasaulio šalių abu yra apke-liavę su savo dainomis, gi pereitų Kalėdų metu buvo pasiekę net Australijos žemyną, tačiau Miami pasirodė tik pirmą kartą. Miami lietuviai yra jau girdėję daugumą mūsų žymesnių solistų, visus mes pamie-gom ir jų koncertų klausė-mės su įdomumu. Tačiau ši pora yra visiškai skirtinga, ji čia atgabeno kažką naujo, dar negirdėto. Tiek Nerija, tiek Bernardas jau pirmu savo pasirodymu scenoje, sužavėjo klausytojus. Jie dainavo vien tik duetus, kurie buvo gana įdomūs, gerai paruošti, abu solistai yra gerai susidainavę, jų laikysena scenoje buvo gana laisva, o duetų perdavime matėsi nemaža vaidybos, kas jų koncertą padarė dar patrauklesnį bei įdomesnį. Jų koncerte daugiausia vy-ravo lietuvių kompozitorių dainos, tačiau netrūko ir duetų iš žymesnių operų. Koncertas buvo publikos šiltai priimtas, o Nerija, kuri visus sužavėjo savo malonia šypsena, buvo apdovanota gėlėmis.

Po koncerto buvo pietūs, o po jų — šokiai. Į minėjimą atsilankė virš 350 žmonių.

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Minėjimas įvyko vasario 13 d. Howard Johnson's restorane.

Suvažiavo lietuviai iš Cape Coral, Lehigh Acres, Naples atvyko taip pat kitų tautybių svečiai.

Lygiai pirmą valandą A. Patamsis, Lietuvos Laisvės Forumo išdininkas, atidarė iškilmingą minėjimą. Jis pristatė susirinkusiems šventės minėjimo dalyviams visiems žinomą žur-

Juno Beach Floridoje, Palm Beach Lietuvių Klubas surengė vasario 19 d. dr. J. Basanavičiaus prisiminimą. Kalbėjo J. Daugėla. Meninę programą atliko St. Peterburgo lietuvių moterų oktetas vadovaujamas E. Rūkštelienės.

PADĖKA

Palm Beach Lietuvių Klubas (Floridoje) surengtame Dr. Jono Basanavičiaus mirties sukakties minėjime, vasario mėn. 19 d. aukos buvo renkamos Amerikos Lietuvių Tarybai. Aukojo:

\$50.00 — A. ir V. Tomkai; po \$25.00 — K. ir A. Šimuliai, J. ir J. Daugėlai; \$20.00 — O. ir J. Juozaičiai; \$15.00 — Klubas Valdyba; po \$10.00 — E. ir V. Mazoliauskai, V. ir P. Balčiūnai, V. ir K. Žibai, A. ir A. Steponauskai; po \$5.00 — V. ir A. Garmai, A. ir E. Rūkšėnai, J. Budrevičius, J. B. Žekas; po \$2.00 — V. Mickus, V. ir O. Dovydaičiai ir \$1.00 — A. Papievienė.

Viso surinkta \$200.00.

Visiems aukojusiems Palm Beach Lietuvių Klubas valdyba širdingai dėkoja.

• **Palm Beach lietuvių klubas** atsiuntė Dirvai auką 10 dol. ir dėkoja už skiriamą dėmesį klubo veiklai.

paminėjo Nijolę Sadūnaitę, už ką ji buvo suimta, nu-teista, bet kartu ir Nijolės paskutinį žodį teisme. Ir šita paskaita buvo anglų kalboje. Pabaigai V. Bražėnas, kaip senas skautų vadovas pakvietė visus padainuoti keletą lietuviškų dainelių, o tuo pačiu laiku pamokino ir svetimtaučius kur reikia jiems pritarti ir kokius žodžius dainuoti. Ir taip bėpiau-taujant, geriant kavą ir su daina buvo baigtas vasario 16 minėjimas Floridos vakarų pakraštyje.

L. Knopfmileris

• **Jūros šaulių Palangos kuopa** išrinko naują valdybą šio sąstato: J. Butkus — pirmininkas, J. Kalpokas — vicepirmininkas, A. Urbonas — sekretorius, P. Počius — kasininkas, A. Lukienė — parengimų vadovė ir A. Lukas — narys. Revizijos komisiją sudaro: A. Budrikis, J. Račinskas ir M. Rederis.

• **Literatūrinis vakaras** su rašytoju A. Vaičiulaičiu įvyks klubo salėje š. m. kovo mėn. 23 d. 6 val. ak. A. Vaičiulaitis skaitys paskaitą apie poetą O. Milašį.

R. Feldmanienė, Ed. Bražėnienė ir I. Lukauskienė. L. Knopfmilerio nuotr.

ATTENTION TRUCKERS

L. J. Trucking Company, sand, gravel, etc., hauling contractors, needs an additional 15 to 20 owner operated truck and trailers to meet the increasing expansion of our business.

For FURTHER INFORMATION CALL GARY JOHNSON.

L. J. TRUCKING CO.

6445 SW Freeway Houston, Texas 713-774-9721

(9-15)

IMMEDIATE OPENINGS

- BORING MILL OPERATOR
- JIG BORE OPERATOR
- MILL HAND

JOURNEYMEN STATUS REQUIRED
MUST HAVE EXPERIENCE IN
MACHINE TOOL BUILDING.

BENDIX MACHINE
TOOL CORP.

11449 Timken
Warren, Mich.
313-539-4200

An Equal Opportunity Employer M/F

(7-16)

KAP MINĖJO VASARIO ŠEŠIOLIKTĄJĄ MŪSŲ KAIMYNAI

Mes čia, Detrito pašonėje, kitapus upės, turime nedidelę simpatinę lietuvių koloniją - Windsor, Kanadoje. Žinoma, ji nėra pati tikrai nežino, kiek ten esama lietuvių, bet apie kolonijos dydį galima spręsti kad ir iš atsilankiusių tautiečių skaičiaus į Vasario 16-sios minėjimą. Bendruomenės pirmininkas S. Neikauskas pranešė, kad turėję per šimtą svečių. Minėjimas įvyko šalia lietuvių bažnytelės namuose, kanadiečių mokykloje, o vaišės - bažnyčios rūsyje.

Po kalbų meninę programą atliko jaunimas, pašokdamas keletą tautinių šokių, padainuodamas ir padeklamuodamas. Žodžiu - kaip ir visur kitur, tik dalyvius maloniai nustebino, kad, turint galvoje tokią mažą koloniją, šokėjų - ypač merginų - buvo daug, ir jos visos buvo gerai susišokusios.

Apie Windsoro lietuvių kolonijos efektingumą ir patriotiškumą galima spręsti ir iš to, kad per minėjimą buvo surinkta 600 dol.

Windsoriečiai lietuviai turi tokių grūžų paprotį, kokio, turbūt, neturi jokia kita kolonija - po minėjimo visi dalyviai susirenka į rūšį po bažnyčia pasivaikinti. Moterys paruošia didelį vaišių stalą su lietuviškais ir nelietuviškais patiekalais, kurių užtenka visiems.

MENO PARODA

Šiomet Vasario 16-sios dienos minėjimas Windsor dar buvo ir tuo įdomus, kad jo metu detroitieškė dailininkė Stasė Smalinskienė surengė savo darbų parodą tuose pačiose rūšio patalpose, kur įvyko ir priėmimas. Buvo iškabinti 22 paveikslai, daugiausia akrilika, bet buvo ir aliejaus darbų. Paroda gražiai pasisekė ir buvo parduota 10 darbų.

Dailininkė Smalinskienė nebėra na jokė: prieš keletą metų ji buvo suruošusi savo parodą Detritoje, o pernai - Toronto parodos lauk. Mes jai to ir palinkėjume.

Dail. S. Smalinskienė.

labai pasisekė - buvo išparduoti visi paveikslai. Tarp parodos, rengtos prieš keletą metų Detritoje ir dabartinės Windsor - skirtumas didelis. Jei anuo metu dailininkė dar buvo tik bežengianti pirmuosius žingsnius ir besimokanti iš kitų, - tarp kito, ji pati prisipažįsta jos mokytoją buvus dail. Pautienį - tai Windsor paroda rodo ją jau toli pažengusią meninio subrendimo kelyje. Windsor parodoje žiūrovui aiškiai krito akys, kad dailininkė nesiruošia užmigti ant laurų, o atkakliai veržiasi pirmyn tobulindama savo techniką, daug dėmesio kreipdama į kompozicijos puoselėjimą, koloritą - žodžiu, visais būdais ieškodama savo, kaip menininkės, individualaus veido ir stiliaus. Jos tematika įvairi: gamta, gėlės, fantazija. Žiūrovai itin atkreipė dėmesį į jos darbą 'Vizija', kuris tiek savo kompozicija, tiek koloritu tikrai yra pasigėrėtinai pavykęs kūrinys.

Dail. Smalinskienė vienu laiku buvo labai pakrypusi į abstraktą. Windsor paroda rodo, jog nuo tos mados dailininkė jau bus nutolusi, nes 'grynų' abstraktų ten kaip ir nebematėme, nors jo atliepų dar buvo. Toldama nuo abstrakto, dail. Smalinskienė greičiausiai artės prie estetiško realizmo, kurio duomenų jau apšiai matėme šioje parodoje. Mes jai to ir palinkėjume.

Vyt. Alantas

CLEVELANDE...

BALFO RINKLIAVOS ŽINIOS

BALFO Clevelando skyriaus valdybos, skelbto aukų vajeus 1976 m. auktojai. Nario mokestis pridėtas prie aukų sumos:

1,000 dol. — A. ir F. Kūnevičiai.

201 dol. — X Z. (P. Amerikos Studentų Stipendijų Fondui).

160 — J. Wanicki.

100 dol. — dr. W. Bložė, dr. J. ir A. Jasiai, M. Janul.

65 dol. — J. ir A. Ramunė Kubiliūnai.

52 dol. dr. V. ir A. Karobliai.

51 dol. — dr. Alf. Martus, dr. J. ir Bag. Kriaučiūnai, dr. J. Mačiulis, dr. J. ir B. Skrinskai, dr. J. Maurukas, dr. Jurg. Balčiūnas (25 dol. Saližiečiams ir 25 dol. Vasario 16-tos gimnazijai).

50 dol. Č. ir I. Šatkai, J. Balbatas, dr. V. Stankus, dr. V. ir V. Gruzdžiai.

45 dol. — V. ir T. Urbaičiai.

42 dol. — dr. K. Pautienis.

35 dol. — J. ir J. Kunevičiai, A. ir E. Mackevičiai.

32 dol. — . ir M. Mikonai.

31 dol. — J. Krištolaitis.

30 dol. — V. ir J. Radžiai, V. ir O. ir Linas Jokūbaitis.

27 dol. — R. ir A. Babickai, dr. J. ir I. Stankaičiai, dr. A. Baltrukėnas.

26 dol. — Vl. ir G. Plečkalčiai, J. Stravinskas, A. Bielskus, V. ir S. Akelaičiai, dr. A. ir V. Butkai, dr. J. Šonta, Vl. S. Knistautai, A. Buknis.

25 dol. — dr. A. Aželis, A. ir E. Garkai, J. ir E. Januliai, R. ir I. Bubliai, P. ir O. Skardžiai, dr. H. Brazaitis, J. ir N. Mockai, dr. V. Maurutis, kun. B. Ivanauskas, J. Rumbutis, Pr. Razgaitis, B. ir A. Gražuliai.

22 dol. V. ir O. Žilinskai, J. ir A. Augustinavičiai.

21 dol. — V. Petkus, A. Širvaitis, V. ir A. Šenberbai, dr. A. Nasvytis, J. Kaulauskas, P. ir N. Bieliniai.

20 dol. — kun. A. Goldikovskis, V. ir J. Ramūnai, J. ir G. Čyvai, R. Bridžius, M. Iešmantienė, Alf. Steponavičius, A. Styra, O. Gelažiūnienė.

18 dol. — Clevelando Tėvai Jėzuitai, J. Pivoriūnas.

16 dol. Vl. ir B. Čyvai, A.

OWNER OPERATORS

HOME TRANSPORTATION CO.
A national heavy hauler has immediate need for 1971 or later 3 Axle Diesel Tractors. Good pay. Loaded or empty. Husband and wife team welcome. You are paid after each load. We pay for all permits and base tag. Call (800) 241-5771 or (800) 282-9018. (9-18)

OWNER/ OPERATORS

Dallas and Mavis need cab over tandem axle tractors to haul machinery to all points. East of the Mississippi River. Interested in improving your self call Personnel. COLLECT

1-414-658-4831

Equal Opportunity Employer (6-15)

Puškoriūtė, J. ir M. Švarcai.

15 dol. G. Juškėnas, M. Ignienė, H. Kripavičius, S. ir S. Mačiai Pr. S. Jogai, Vl. Šniolis, E. Stepas, E. ir R. Šilgaliai.

13 dol. B. ir O. Maželiai, A. V. Valaitis.

12 dol. — M. ir V. Valiai, L. ir S. Keženiai, A. ir R. Petrauskiai.

11 dol. Ant. Rukšėnas, Z. ir S. Obeleniai, K. Vaičiūnienė, Alb. Sušinskas, J. ir M. Švarcai, V. Kasakaitis, J. Jasinevičius, A. Mikoliūnas, J. Kazlauskas, M. Žitkus, V. ir O. Rociūnai, F. Kaminskis, B. Snarskis, V. Petrus, I. Itomlenskis, V. Gelažius, M. Blynas, J. Palukaitis, A. Muliolis, V. Palubinskas, P. ir A. Petraičiai, J. Stempužis, K. Ralys, V. ir J. Janušiai, V. Apaičius, J. Naujokaitis, J. Gudešas.

10 dol. V. ir I. Sniečkai, A. Lūža, St. Astrauskas, A. Gargasas, St. Lukoševičius, J. Sniečkus, V. Šamatauskas, R. Zorska, B. ir E. Nainiai, Pr. Karalius, P. Ežerskis, V. Rack, H. Piktorna, dr. P. Stungys, V. ir I. Vinclovai, A. Maurušaitis, Z. Dučmanas, J. ir E. Bakūnai, V. ir S. Gedgaudai, J. Butrimienė, P. Jocius, J. Dautartas, A. Ambrazienė, G. ir I. Žemaičiai, V. Civinskas, V. Biliūnas, P. Zigmantas, J. Petravičienė, K. Gaižutis, V. Gelažiūnas, P. Tamulionis, A. Tamulionis, dr. A. Tamulionytė, A. Nasvytis, O. Rumbutienė, A. Rastauskas, P. Kiorys, J. Naujokaitis, H. Idzelis, J. Apanavičius, J. Juodišius, A. Kasperavičienė, J. Piktorna, A. ir G. Karsokai (Brazinskių fondui), Z. Gobis, E. Ilenda, Steponavičius, B. Steponis, V. Steponavičius, V. ir J. Stuogiai, E. Alšėnienė, O. Mažeikienė, V. Stankauskas, F. Navickas, A. Masielis, J. Virbalis, E. Kersnaukas, B. Bernotas, J. Citulis, St. Pabrinkis, S. ir K. Lazdiniai, A. Karklius, A. ir K. Balačiai, A. Kasulaitis, S. Mikalauskas, Ig. Stankus, Vl. Blinstrubas, A.

ir V. Spirikačiai, H. Stasas, K. Civinskas.

8 dol. F. ir J. Klimavičiai, K. ir O. Žygiai.

7 dol. — J. Žygas, V. Augulytė, B. ir S. Garlauskai, D. ir D. Staniškiai, V. ir A. Miškiniai, K. ir E. Širviniai, V. Juodis.

6 dol. — V. Bacevičius, J. Jakštas, A. Baltrukonienė, V. Matulionis, A. Brazaitis, B. Smetonienė, V. Bačiulis, S. Barzdukas, D. Mikoliūnienė, A. Balašaitienė, J. ir A. Šiaučiūnai, V. Bartuška, A. Liutkus, V. Palūnas, V. ir A. Benokraičiai, E. Martinėnienė, P. Kaunas, J. ir O. Žilioniai, S. Jurgaitis.

5 dol. — M. ir O. Naumanai, B. Dabrickienė, O. Kašubienė, K. Palubinskas, V. Tamulionis, V. Rutkauskas, K. E. Mažonas, L. Unguraitienė, K. Šlapelis, M. J. Bartkus, Ig. Janavičius, L. Lepška, Vl. Kaunas, J. Kalvaitis, M. Balys, L. Nagevičius, R. D. Valodkai, V. Mariūnas, B. Malcanienė, V. Taranka, D. Kižys, P. Lelys, J. Barniškis, V. Galinis, J. Pauža, D. Vaičiūnas, J. ir M. Damušiai, V. ir O. Kavaliūnai, K. Gaižutis, S. Rydelienė, P. Vaiginis, M. Ivanauskienė, A. Bujokas, A. Vedegys, K. Žiedonis, Iz. Jonaitienė.

4 dol. — M. Barniškaitė.

3 dol. — A. Andrejauskas, E. Vyšniauskienė, M. Aukštuolis, R. Brázaitienė, J. Dumbrys, S. Lingailienė.

2 dol. — A. Vasis, Ig. Belžinskis, V. Drabišienė, J. Kazėnas.

1 dol. J. Milas, K. ir A. Atkočiai, J. Zaunis, V. Amšiejus.

Šia proga Skyriaus Valdyba nuoširdžiai dėkoja už prisijungus aukas. Jūsų dosni ranka, pagalbės vargstantiems tautiečiams, prašome nepamiršti šalpos reikalo, bet ir toliau įteikti savo dosnią auką BALFui, per Clevelando skyriaus išdininę Oną Jokūbaitienę, 3000 Hadden Road, Euclid, Ohio 44117.

Balfo Clevelando Skyriaus Valdyba

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SĄŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.

Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

THREAD ROLLER SET UP OPERATOR

OPENING FOR A THREAD ROLLER
SET UP OPERATOR.

Must be experienced, \$6.32 per hour plus production bonus to start and full union benefits for qualified individual. Apply in person only, 9 a.m. to 3:30 p.m.

TOWNE ROBINSON
FASTENER COMPANY

4401 WYOMING

DEARBORN, MICH. 48121

(10-12)

FOREMAN

Automatic Screw Machine
Department

An individual with supervisory ability to supervise Automatic Screw Machine Department. Must have good background in all phases of automatic screw machine work. Excellent wages and fringe benefits.

APPLY AT

SHAKESPEAR PRODUCTS
DIVISION

241 E. KALAMAZOO AVENUE

KALAMAZOO, MICHIGAN 49007

An Equal Opportunity Employer (10-16)

AUKOS

Vincui Tamošiūnui ir Jonui Švobai pagerbti renginio komitetas iš renginio likučių paskyrė radijo valandėlėms ir spaudai aukų: Lietuvių Melodijoms ir Lietuvių Balsui po 10 dol. ir laikraščiams: Draugui ir Dirvai po 10 dol.

NAUJAS DIRVOS SKAITYTOJAS

St. Butkaus šaulių kuopos kapelionas kun. Alfonsas Babonas, įvykusiame kuopos valdybos posėdyje, per Dirvos bendradarbį A. Grinių užsiprenumeravo metams Dirvą.

CLEVELANDE ir apylinkėse

IŠTIKIMIEJI LIETUVIŠKŲ DARBŲ RĖMĖJAI

Jau šeštuosius metus Salamander batų prekybos Clevelande savininkai Br. ir Akv. Gražuliai stambiomis sumomis remia visą eilę lietuviškųjų organizacijų. Per tuos šešeris metus jie paskirstė virš 5000 dol.

Šiais metais, norėdami pasidalinti savo metinio "derliaus" dalimi, sukviėtė keletą organizacijų atstovų ir įteikė arti 800 dol. vertės dovanų BALFui, Tautos Fondui, Vasario 16 gimnazijai, Tėvynės Garsams, Dirvai, Draugui, Čiurlionio Ansamblui, Grandinėlei, Religinei šalpai. Jau kitomis progomis stambesnes sumas gavo Clevelando liuanistinės mokyklos, šv. Jurgio parapija bei kitos institucijos.

Per Dirvos atstovą Pr. Karalių, p.p. Gražuliai įteikė Dirvai paremti 65 dol.

Tardami nuoširdų lietuvišką ačiū mieliems me-

cenatams, linkime jiems geros sveikatos ir sėkmės jų darbe ir ateities užmojuose.

• **LB Clevelando Apylinkės susirinkimas** šaukiamas š. m. kovo 20 d. 12 val. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos mažojo salė. Darbų tvarka: atstovų rinkimas į Ohio Apygardos suvažiavimą, pranešimai ir diskusijos įvairiais LB veiklos klausimais.

VERTA DĖMESIO PARODĖLĖ

Kažin ar dažnas, kas pastaruoju laiku ėjo pro šalį Clevelando viešojo knygyno East 185-ja gatve, atkreipė dėmesį ir pasigrožėjo lange išdėstytais skaitlingais lietuvių tautos meno dirbiniais? Jų tarpe paminėti medžio drožiniai, audiniai, gintaro dirbiniai, tautinis drabužis, ir net spaudos draudimo laikų simbolis — verpimo ratelis

Dail. V. Stančikaitės-Abraitienės dailės darbų paroda įvyks kovo 26-27 d. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje. Atidarymas šeštadienį, kovo 26 d. 7:30 val. vak. Visi maloniai kviečiami atsilankyti. Viršuje vienas iš darbų — "Iliuzijų gėlės" (akvarelė).

"Vargo Mokykla". Tikrai, yra tai labai įdomi, graži ir dėmesio verta parodėlė. Tenka būti dėkingiems knygyno vadovybei, kad davė galimybę ją surengti. Buvo čia jau ir anksčiau etninių

grupių tautinių eksponatų parodėlės, bet šitoji savo turiningumu ir vykusi aranžavimu daro itin gilių įspūdį.

Tačiau, didesnį įvertinimą turim skirti šios parodėlės paruošėjams, idėjusiems į ją pagirtino tautinio susipratimo ir gražaus sumanumo bei nuosokos ir, žinoma, pašventusiems nemaža laiko ir pastangų surenkant visus tuos eksponatus. Tie paruošėjai yra pora mūsų jaunuolių — Lina Janavičiūtė ir Vytautas Čyvas. Džiugu matant mūsų jaunuomenės tarpe tiek pasišventimo ir meilės savai tautai! Tebūne jie sektinu pavyzdžiu daugeliui kitų.

O. N-nė

• **Lithuanian Village** bendrovės akcininkų susirinkimas š. m. kovo 13 d. buvo gausus ir darbingas. Iš klausius pranešimus ir išdiskutavus, buvo darinkti keturi direktoriai. Išrinkti (alfabeto tvarka) R. Babickas, R. Bublys, J. Duleba ir A. Širvaitis.

MIRĖ

Vasario mėn. 26 d., šv. Jono ligoninėje, Clevelande, sulaukus gražaus amžiaus, mirė žalgirio šaulių kuopos narė-rėmėja Josephine Žemaitienė.

Nors velionė gimus ir augus Amerikoje, gerai kalbėjo lietuviškai ir rūpinosi Lietuva, lietuviais ir lietuviškom organizacijom, kuriom pati priklausė ar rėmė pinigine aukom.

Vasario mėn. 27 d., Jakubs and sons laidotuvių namuose, žalgirio šaulių kuopos šauliai susirinko atiduoti paskutinį atsisveikinimą buvusiai narei Josephinai.

Prie karsto stovint sesėm šaulėm garbės sargybą, atsisveikinimo žodį tarė moterų sekcijos vadovė Ona Mikulskienė į karstą įdėjo lietuvišką rūtą ir žemės iš brangios tėvynės nuo Gedi-

DRAUDIMAS

Jums ir Jūsų Šeimai

KĘSTUTIS GAIDŽIŪNAS
28801 Lake Shore Boulevard
Willowick, Ohio 44094
Off. 943-1202 Res. 731-1078

mino kalno.

Vasario 28 d., po gedulingų šv. Mišių, velionės kūnas iš šv. Jurgio parapijos bažnyčios, palydint velionės sesutei, išvežtas į New Britain, Conn., kur yra palaidoti velionės tėvai, vyras ir du broliai.

Ilsėkis ramybėje geru darbų ir organizacijų rėmėja. (ep)

• **Lietuvių grožio salionas SILVER SHEAR** — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119. tel.: 486-4240.

• **Perkant ar parduodant namus**, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• **Apdraudęs reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.**

• **Išnuomojamas vyrui kambarys su baldais.** Maistą gali gamintis pats. Tel.: 448-1336. (10-11)

ST. VITUS CHURCH AREA

HOUSE FOR SALE

2 family 5+5, and 2 garages. Call: 481-6073 or 531-2414. (9-12)

Mokame aukščiausią nuošimtį

už santaupų pažymėjimus

6 1/2%

įnešus \$1,000
12 mėnesių

6 3/4%

įnešus \$1,000
30 mėnesių

7 1/2%

įnešus \$1,000
48 mėnesiam

7 3/4%

įnešus \$1,000
72 mėnesiam

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas oš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamas tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%)

Patogiausias taupymo būdas reguliari taupymo knygutė

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose

Santaupų sąskaitos apdraustos iki \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

Open
Saturdays
Closed
Mondays

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Avenue
431-2497

13515 Euclid Avenue
681-8100

14406 Cedar Avenue
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

DIRVA

NAUJAS VILTIES ŠIMTININKAS

Dr. Valentinas Plioplys, gyv. Rockford, Ill., Vilties draugijos pirmininkui Kazimierui Pociui pakalbinus, įstojo į Vilties Draugiją su 100 dol. įnašu.

Sveikiname naująjį šimtininką įsijungus į Dirvos rėmėjų eiles.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ NAMŲ DEŠIMTMETIS

1977 m. kovo 19 d. 4:15 val. p. p. Lietuvių Tautinių Namų (6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje), šaukiamas šių namų narių dešimtas metinis susirinkimas. Susirinkime pilną balso teisę turi tik LTN nariai, bet jame dalyvauti ir savo pasiūlymus reikšti, kviečiami visi Chicago lietuviai.

Be to, toje pat salėje kovo 19 d. 7 val. vak., dešimtmečiui paminėti rengiamas banketas. Banketo meninę programą, trunkančią apie 35 min., atliks aktoriai: Henrikas Kačinskas ir Zita Kevalaitytė - Visockienė. Muzika, 3 asmenų orkest-

ras, Ažuolo Stelmoko. Banketui registruojamasi telef. 776-1349 pas J. Žvynį arba tel. 778-7707 pas Br. Kasakaitį.

Lietuvių Tautiniai Namai

• Henrikas Kačinskas, iškilus aktorius ir didelis lietuviškojo grožinio žodžio puoselėtojas, čia savaitę vieši Chicagoje. Šeštadienį, kovo 19 d. vakare, Lietuvių Tautiniuose Namuose, šių namų dešimtmečio banketo meninėje valandėlėje, Henrikas Kačinskas rečituos iš Vinco Mykolaičio - Putino, Pulgio Andriušio, Jurgio Blekaičio ir Justino Marcinkevičiaus kūrybos ištraukas. Kviečiami visi bankete dalyvauti.

PASaulio LIETUVIŲ SPORTINĖS ŽAIDYNĖS

Š. m. kovo 2 d. Toronto Lietuvių Namuose posėdžiavo Pasaulio Lietuvių Sportinių Žaidynių Organizacinis Komitetas ir svarstė žaidynių Nuostatus bei sudarė žaidynių Organiza-

cinio Komiteto Egzekutyvą.

Pasaulio Lietuvių Sportinių Žaidynių (PLSŽ) komitetą sudaro šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos Centro Valdybos nariai ir kviesti asmenys: Alfonsas Balnis, Algimantas Banelis, Kazys Baronas, Pranas Berneckas, Jonas Budrys, Henrikas Chvedukas, Stasys Dargis, Aldona Dargytė, Paulius Dunderas, Algis Eižinas, Mečys Empakeris, Vincas Ignaitis, Aldona Karpienė, Jonas Karpis, Andrius Klimas, Mindaugas Leknickas, dr. Aukšulė Lingytė, Vytautas Matulaitis, Jonas Nacevičius, Elena Namikienė, Jonas Nešukaitis, Vincas Paulionis, Marius Rusinas, Aldona Skilandžiūnienė, Kazys Šapočkinas, Eliziejus Šlekys, Ramūnas Underys, dr. Juozas Vingilis. Organizacinis Komitetas bus vėliau papildytas.

Sklandesniam darbų vykdymui ir priežiūrai iš Žaidynių Organizacinio Komiteto sudarytas ORGANIZACINIO KOMITETO EGZEKUTYVAS, kuris pasiskirstė pareigomis sekančiai: P. Berneckas, pirm., V. Ignaitis, vicepirm., J. Karpis, sekr., J. Nešukaitis, išdininkas, A. Klimas, Varžybinio Komiteto pirmininkas, K. Šapočkinas — atstovas specialioms reikalam ir P. Dunderas, lėšų telkimo komisijos koordinatorius. Organizacinio Komiteto Egzekutyvas yra vykdomasis žaidynių Organ. Visais žaidynių reikalais kreipiamasi ir informacija gaunama šiuo adresu: 32 Rivercrest Road, Toronto, Ont., Canada M6S 4H3. Tel. 1-416-763-4429.

LOS ANGELES

KREDITO KOOPERATYVO METINIS SUSIRINKIMAS

Lietuvių kredito kooperatyvo metinis susirinkimas įvyko vasario 27 d. Tautinių namų salėje. Susikaupimo minute pagerbtas praėjusiais metais miręs kooperatyvo narys Petras Černiauskas. Iš valdybos pranešimo, kurį padarė vicepirm. I. Medziukas ir išd. A. Valavičius, paaiškėjo, kad koope-

Solistas ANTANAS PAVASARIS ATSISVEIKINIMO REČITALYJE REČITALIS ĮVYKS

Š. m. kovo 19 d., šeštadienį, 7:30,

LOS ANGELES ŠV. KAZIMIERO
PARAPIJOS SALĖJE.

SOLISTUI AKOMPANUOJA

pianistė RAIMONDA APEIKYTĖ

IR

obojistas ALLEN AZOFF

PAVASARIO BALIUS

Balandžio mėn. 18 d. 8 val. vakaro, Los Angeles skautų stovyklavietės komitetas, Riviera Country Club, 1250 Capri Dr., Pacific Palisades, ruošia tradicinį pavasario balių. Programą atliks A. Polikaičio vadovaujamas mergaičių sekstetas.

Klubo patalpos yra šaučiausios už visas kitas, kuriose baliai buvo ruošiami, tuo galėjo įsitikinti visi, kurie stebėjo televiziją, rodančią Los Angeles open Glen Campbell golfo turnamentą, tame klube.

Puikūs pietūs, puikus Continantal orkestras, kuris prisitaiko ir prie jaunimo ir prie senimo skonių.

Stalus užsisakyti pas: S. Abelkienę (714) 523-2066, B. Dabšienę, (213) 665-4303, D. Navickienę (213) 464-4790, J. Ugianskienę (213) 789-1347, G. Venckienę, (213) 451-2479, E. Vidugirienę (213) 377-3192. (V. Irl.)

• Sol. Antano Pavasario rečitalis įvyksta kovo 19 d. viršutinėje parapijos salėje. Pradžia: 7:30 val. vak. Po rečitalio — svečių pobūvis apatinėje parapijos salėje. Visi kviečiami dalyvauti.

• Kalifornijos Lietuvių Gydytojų Draugija vasario 12 dieną dr. Z. Brinkio namuose įvykusiame susirinkime išrinko naują valdybą: pirm. — dr. Z. Brinkis, vicepirm. — dr. J. Gudauskas, išdininkė — dr. K. Žirgulenė, sekr. — dr. R. Giedraitis. Ta pačia proga gydytojai kartu su inžinieriais ir architektais išklause dr. V. Raulinaitenės įdomią paskaitą "Seksualinė terapija". Paskaitoje dalyvavo virš 120 žmonių.

• Dr. V. Vygandas, iš New Yorko buvo šių metų Los Angelėje Lietuvos Nepriklausomybės šventės pagrindinis kalbėtojas. Jo kalba buvo giliai įžvalgi ir gausiai susirinkusios publikos itin dėmesingai išklaudyta. Vasario 16-sios minėjimas praėjo sklandžiai. Daug žmonių dalyvavo pamaldose, salėje ir Lietuvos laisvės kovai sudėjo per 3000 dol. aukų. Minėjimą rengė ALT skyrius, vadovaujamas inž. V. Čekanausko.

Amžinos atminties

LIDIJAI TALLAT-KELPSIENEI

mirus, jos dukrai Irenai Giedrikienei, sūnui Tadui, ir jų šeimoms, širdingą užuojautą reiškia

Aldona ir Stepas
Mackevičiai

ALT S-gos I-jo skyriaus nariui

KAZIMIERUI KLASTAUSKUI

mirus, našlę ONĄ KLASTAUSKIENĘ giliai

užjaučia ir kartu liūdi

Tautinės Sąjungos
Pirmasis Skyrius
New Yorke

Mielam bičiuliui ir senam tarnybos lai-

kų draugui,

KAZIMIERUI KLASTAUSKUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiu pasiliku-

siai našlei

Antanas Bernotas

Motulei sengalvėlei Lietuvoje mirus, sūnų

MEČISLOVĄ RUMBAITĮ

ir jo žmoną JONĘ bei jų sūnų ARVYDĄ su šeima ir kitus artimuosius, skausmo prislėgtus, pilnai užjaučiame

ALGIRDAS ir HERTA JONIAI

Mylimai Motinai

A. A.

LIDIJAI TALLAT-KELPSIENEI

Lietuvoje mirus, mūsų brangią draugę, Dr. IRENĄ GIEDRIKIENĘ su vyru ir artimaisiais nuo širdies užjaučiame.

Sų liūdesiu

STASĖ ir ALGIRDAS DIDŽIULIAI